

GŘ pro vzdělávání a kulturu

Příručka pro uživatele ECTS (Evropského systému přenosu a akumulace kreditů)

Vzdělávání a odborná příprava

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*). Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Informace o Evropské unii je k dispozici na internetu (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

ISBN: 978-80-87335-21-5

Orig.:

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2009

ISBN: 978-92-79-09728-7

doi: 10.2766/88064

© Evropská společenství, 2009

Kopírování je povoleno pouze se souhlasem autora.

Překlad a tisk byl realizován Domem zahraničních služeb/Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy za finanční podpory Evropské unie, 2011.

Příručka pro uživatele ECTS (Evropského systému přenosu a akumulace kreditů)

Brusel, 6. února 2009

Obsah

Úvod.....	5
1. ECTS a Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (Boloňský proces).....	7
2. Hlavní charakteristiky ECTS	9
3. Vysvětlení hlavních charakteristik ECTS	11
3.1. ECTS jako kreditní systém zaměřený na studenta	11
3.2. ECTS a výsledky učení.....	11
3.3. ECTS, úrovně a deskriptory úrovní.....	13
3.4. ECTS, kredity a pracovní zátěž	14
4. Implementace ECTS ve vysokoškolských institucích	15
4.1. Přidělování kreditů ECTS	15
4.2. Přiznávání kreditů ECTS	18
4.3. Akumulace kreditů ECTS a postup	19
4.4. Přenos kreditů ECTS	19
4.5. ECTS a celoživotní učení	21
5. Zabezpečení kvality a ECTS	25
6. Klíčové dokumenty ECTS	26
6.1. Katalog kurzů.....	27
6.2. Formulář přihlášky pro studenta	29
6.3. Studijní smlouva	29
6.4. Výpis studijních výsledků	30
7. Doporučená literatura.....	31
7.1. Kreditní a kvalifikační systémy.....	31
7.2. Příprava studijních plánů	32
7.3. Výsledky učení.....	32
7.4. Národní publikace.....	33
8. Slovníček pojmů	35
Příloha 1 Perspektivy studentů v souvislosti s používáním ECTS	39
Příloha 2 Doporučení pro instituce ohledně uznávání doby studia v zahraničí v rámci bilaterálních smluv	41
Příloha 3 Klasifikační tabulka ECTS.....	43
Příloha 4 Klíčové dokumenty	47
Příloha 5 Přehled národních předpisů upravujících počet hodin výuky za akademický rok.....	59

Úvod

Tato příručka pro uživatele ECTS poskytuje pokyny k implementaci Evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS). Obsahuje také seznam hlavních dokumentů týkajících se ECTS. Měla by pomoci studentům a akademickým a administrativním pracovníkům ve vysokoškolských institucích i dalším zainteresovaným stranám.

Příručka z roku 2009 je rozšířením předchozí verze z roku 2005. Byla aktualizována s ohledem na vývoj Boloňského procesu, rostoucí význam celoživotního učení, vytyčení rámců kvalifikací a rostoucí využívání výsledků učení. Vznikla za přispění odborníků ze sdružení zúčastněných stran a poradců pro ECTS a byla konzultována se sdruženími zúčastněných stran, odborníky z členských států a Řídící skupinou Boloňského procesu (*Bologna Follow-up Group*). Přípravný a konzultační proces koordinovala Evropská komise, která rovněž zodpovídá za konečné znění příručky.

ECTS¹ je nástroj, který se využívá při přípravě, specifikaci a poskytování programů a udělování vysokoškolských kvalifikací. ECTS společně s rámci kvalifikací založenými na výsledcích zvyšuje průhlednost vzdělávacích programů a kvalifikací a usnadňuje uznávání kvalifikací. Systém ECTS lze použít na všechny typy vzdělávacích programů, bez ohledu na to, kde jsou poskytovány (ve vzdělávacích institucích, v rámci praxí), na všechny typy studia (prezenční, distanční) a všechny typy učení (formální, neformální, informální).

První část příručky klade ECTS do širších souvislostí evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, který byl vytvořen Boloňským procesem. Tato část se rovněž věnuje úloze ECTS v rámci kvalifikací evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání² (dále pouze „Boloňský rámec kvalifikací“).

Druhá část se zabývá hlavními charakteristikami ECTS. Obsahuje stručný přehled systému ECTS a jeho hlavních obecně uznávaných funkcí. Třetí část podrobně vysvětluje hlavní charakteristiky ECTS. Čtvrtá část obsahuje rady, jak systém ECTS implementovat ve vysokoškolských institucích, pátá část se pak zabývá tím, jak systém ECTS doplňuje nástroje řízení kvality vzdělávacích institucí.

Poslední část obsahuje odkazy na nejdůležitější dokumenty o ECTS, seznam doporučené literatury a slovníček pojmů použitých v této příručce.

¹ Systém ECTS vznikl v roce 1989 jako pilotní projekt v rámci programu Erasmus s cílem usnadnit uznávání doby studia absolvovaného studenty v zahraničí.

² Bologna Working Group on Qualifications Frameworks (2005): A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area (*Rámec kvalifikací evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání*); http://www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050218_QF_EHEA.pdf

1. ECTS a Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (Boloňský proces)

ECTS je vysokoškolský kreditní systém používaný v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání, který zahrnuje všechny země³ zapojené do Boloňského procesu⁴. ECTS je jedním z úhelných kamenů Boloňského procesu.⁵ Většina signatářských zemí přijala ECTS pro své systémy vysokoškolského vzdělávání ve formě zákona.

Jedním z hlavních cílů Boloňského procesu je *vypracování systému kreditů jako vhodného prostředku podpory všestranné studentské mobility*⁶. Systém ECTS přispívá i k několika dalším Boloňským cílům:

- Kredity ECTS jsou klíčovým prvkem Boloňského rámce kvalifikací⁷ a jsou kompatibilní s Evropským rámcem kvalifikací pro celoživotní učení (EQF)⁸. Podle Boloňského rámce kvalifikací je pro první a druhý cyklus definováno rozpětí počtu kreditů (viz část 3.3). Kredity ECTS se následně používají při vytváření národních rámců kvalifikací pro vysokoškolské vzdělávání, které mohou obsahovat podrobnější národní úpravu, pokud jde o kredity.
- ECTS pomáhá vzdělávacím institucím při plnění cíle zabezpečení kvality (viz část 5). V některých zemích je ECTS podmínkou akreditace vysokoškolských vzdělávacích programů nebo kvalifikací.
- ECTS používají v rostoucí míře i vzdělávací instituce na jiných kontinentech; díky tomu hraje systém ECTS důležitou úlohu při rozšiřování Boloňského procesu v globální dimenzi.

³ V některých zemích existují vedle ECTS ještě také národní nebo institucionální systémy.

⁴ Boloňský proces má v současné době 46 signatářských zemí. Úplný seznam naleznete na adrese: <http://www.bologna2009benelux.org>

⁵ Webová stránka sekretariátu Boloňského procesu spravovaného pro rok 2009 zeměmi Beneluxu: <http://www.bologna2009benelux.org>

⁶ Tamtéž

⁷ Další informace viz: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/QF-EHEAMay2005.pdf>

⁸ Doporučení Evropského parlamentu a Rady o zavedení Evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/rec08_en.pdf

2. Hlavní charakteristiky ECTS

ECTS a student

ECTS je systém akumulace a přenosu kreditů, který je zaměřen na studenta a je založen na transparentnosti výsledků učení a procesů učení. Jeho cílem je usnadnit plánování, poskytování, hodnocení, uznávání a ověřování kvalifikací a jednotek studia a rovněž studentskou mobilitu. ECTS se ve velké míře používá v oblasti formálního vysokoškolského vzdělávání a lze ho použít i na jiné typy aktivit v oblasti celoživotního učení.

Kredity ECTS

Kredity ECTS vycházejí z pracovní zátěže nutné k tomu, aby student dosáhl očekávaných výsledků učení. Výsledky učení popisují, co by měl student znát, čemu by měl rozumět a co by měl být schopen dělat po úspěšném dokončení procesu učení. Souvisí s deskriptory úrovní v národních a celoevropských rámcích kvalifikací.

Pracovní zátěž vyjadřuje dobu, kterou student běžně potřebuje k tomu, aby dokončil všechny činnosti související s učením (přednášky, semináře, projekty, praktické stáže, samostudium a zkoušky), které jsou nutné pro dosažení očekávaných výsledků učení.

Za pracovní zátěž v rozsahu jednoho roku formálního prezenčního studia (akademický rok) a s ním spojené výsledky učení se uděluje 60 kreditů ECTS. Ve většině případů se pracovní zátěž studenta pohybuje v rozmezí od 1 500 do 1 800 hodin za akademický rok, takže jeden kredit odpovídá 25 až 30 hodinám práce.

Používání kreditů ECTS

Kredity jsou přidělovány kompletním kvalifikacím nebo studijním programům i jejich dílčím vzdělávacím složkám (jako jsou moduly, jednotlivé kurzy, disertační práce, pracovní stáže a práce v laboratoři). Počet kreditů, které jsou každé složce přiděleny, je založen na její váze, tedy na pracovní zátěži nutné k tomu, aby studenti dosáhli výsledků učení z formálního hlediska.

Kredity se studentům (v prezenčním i distančním studiu) přiznávají po dokončení činností souvisejících s učením, které jsou vyžadovány v rámci formálního studijního programu nebo v rámci jedné vzdělávací složky, a po úspěšném hodnocení dosažených výsledků učení. Kredity mohou být shromažďovány za účelem získání kvalifikace, pokud tak rozhodne instituce udělující diplom. Pokud studenti dosáhli výsledků učení v jiných vzdělávacích prostředích nebo v jiných časových rámcích (formálních, neformálních nebo informálních), příslušné kredity mohou být uděleny po úspěšném hodnocení, ověření nebo uznání těchto výsledků učení.

Kredity přiznané v jednom programu mohou být přeneseny do jiného programu nabízeného stejnou nebo jinou institucí. Tento přenos lze provést pouze tehdy, pokud instituce udělující diplom uzná kredity a s nimi spojené výsledky učení. Partnerské instituce by se měly předem dohodnout na uznání období studia v zahraničí.

Přenos a akumulaci kreditů zjednodušují klíčové dokumenty ECTS (katalog kurzů, formulář přihlášky pro studenta, studijní smlouva a výpis studijních výsledků) a rovněž dodatek k diplomu.

3. Vysvětlení hlavních charakteristik ECTS

Část Hlavní charakteristiky ECTS obsahuje stručný popis Evropského systému přenosu a akumulace kreditů. Tato část poskytuje podrobnější vysvětlení konceptů a funkcí ECTS. Ukazuje také, jak se tyto koncepty a funkce navzájem ovlivňují a doplňují, a tak zprostředkovávají hlavní funkci systému ECTS: akumulaci a přenos kreditů (viz část 4).

3.1. ECTS jako kreditní systém zaměřený na studenta

Z části Hlavní charakteristiky:

„Systém je zaměřen na studenta.“

ECTS je systém zaměřený na studenta, protože pomáhá institucím přesunout při přípravě a poskytování programu důraz z tradičních přístupů orientovaných na učitele na přístupy, které vyhovují potřebám a očekáváním studentů. V tradičních přístupech orientovaných na učitele se za hlavní prvky vzdělávacích programů považovaly požadavky oboru, znalosti a proces učení samotný. Učení zaměřené na studenta klade při přípravě a poskytování studijních plánů důraz na výuku a poskytuje studentům větší volnost při výběru obsahu, způsobu, rychlosti a místa výuky.

Při takovémto přístupu orientovaném na studenta vzdělávací instituce usnadňují a pomáhají studujícím utvářet jejich vlastní vzdělávací cesty a pomáhají jim budovat vlastní individuální styly výuky a zkušenosti.

Tím, že systém ECTS využívá při přípravě a poskytování studijních plánů výsledky učení a pracovní zátěž, pomáhá postavit studenta do centra procesu učení. Přidělování kreditů na jednotlivé vzdělávací složky usnadňuje vytváření flexibilních vzdělávacích cest. ECTS navíc společně s rámci kvalifikací založenými na výsledcích:

- vytváří užší vazbu mezi vzdělávacími programy a potřebami trhu práce tím, že využívá výsledky učení, a tak podporuje informované rozhodování studentů
- zlepšuje přístup a účast v celoživotním učení tím, že zvyšuje pružnost programů a usnadňuje uznávání dříve dosažených výsledků
- usnadňuje mobilitu v rámci vzdělávací instituce nebo země, mezi institucemi, mezi zeměmi a mezi různými sektory a oblastmi vzdělávání (formální, neformální a informální vzdělávání).

3.2. ECTS a výsledky učení

Z části Hlavní charakteristiky:

„Výsledky učení popisují, co by měl student znát, čemu by měl rozumět a co by měl být schopen dělat po úspěšném absolvování procesu učení.“

Výsledky učení jsou objektivní popisy toho, co by měli znát studenti, kteří získali určitou kvalifikaci, absolvovali určitý program nebo jeho dílčí vzdělávací složku, čemu by měli rozumět a co by měli být schopni dělat. Kladou důraz na vazbu mezi výukou, učením a hodnocením.

Příručka pro uživatele ECTS

Výsledky učení obvykle používají aktivní slovesa vyjadřující znalosti, porozumění, uplatnění, analýzu, syntézu a hodnocení atd.⁹

Díky používání výsledků učení se snáze formulují cíle vzdělávacích programů a jsou jasnější a srozumitelnější pro studenty, zaměstnavatele i další zúčastněné strany. Výsledky učení navíc usnadňují srovnávání kvalifikací a uznávání výsledků.

V ECTS se ze zformulovaných výsledků učení vychází při odhadu pracovní zátěže a následném přidělení kreditů. Když pracovníci, kteří zodpovídají za přípravu vzdělávacích programů, stanovují kvalifikační profil a očekávané výsledky daného programu a jeho dílčích vzdělávacích složek, kredity ECTS jim pomáhají udržet si realistický pohled na potřebnou pracovní zátěž a moudře zvolit strategii učení, výuky a hodnocení. Zúčastněné strany, jako jsou studenti a zaměstnanci, mohou poskytnout cenné vstupní údaje pro formulaci výsledků učení.

Studentovi se přidělují kredity až na základě ověření, že skutečně dosáhl požadovaných výsledků učení. Proto by formulované výsledky učení pro jednotlivé vzdělávací složky programu měla zároveň doprovázet jasná a vhodná hodnotící kritéria pro přiznávání kreditů, která umožní posoudit, zda si student osvojil požadované znalosti, vědomosti a dovednosti.

Lze použít dva přístupy: výsledky učení mohou být formulovány buď jako prahové požadavky (minimální požadavky na absolvování zkoušky) nebo jako referenční body popisující obvyklé výsledky (očekávanou úroveň výsledků úspěšných studentů). V obou případech musí být z formulace výsledků učení jasně patrné, který přístup byl použit.

Přístupy založené na výsledcích učení dále umožňují posuzovat znalosti, dovednosti a kompetence získané v jiných prostředích než v rámci formálního vysokoškolského vzdělávání (neformální nebo informální učení), přidělovat za ně kredity a tak je uznávat pro účely udělení kvalifikace (viz část 4.5).

Obrázek 1 – Definice „výstupů z učení“ a „kompetencí“ v kontextu Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání

V Evropě se řada pojmů týkajících se „výstupů z učení“ a „kompetencí“ používá s různými významovými nádechy a v poněkud odlišných kontextech. Ve všech případech však tyto pojmy označují to, co student bude znát, čemu bude rozumět a co bude schopen dělat po absolvování vzdělávací aktivity. Časté využívání těchto koncepcí je projevem posunu směrem k přístupu, který klade do centra vysokoškolského vzdělávání studenta. Tento posun je základním kamenem Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, Boloňského procesu a ECTS.

1. V rámci kvalifikací pro EHEA (Boloňský rámec) jsou výstupy z učení (včetně kompetencí) chápány jako celkové výsledky učení. Rámec vychází z „dublinských deskriptorů“, které byly vypracovány iniciativou JQI (*Joint Quality Initiative*). Tyto deskriptory představují obecné popisy obvyklých očekávání nebo úrovní kompetence a schopností, které by měl mít student na konci příslušného Boloňského cyklu. Pojem *kompetence* se v tomto případě používá v širokém slova smyslu a poskytuje prostor pro stupňování schopností a dovedností. (http://www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050218_QF_EHEA.pdf)

2. Evropský rámec kvalifikací pro celoživotní učení naproti tomu rozlišuje mezi znalostmi, dovednostmi a kompetencemi. Používá tuto definici: „*kompetencemi* se rozumí prokazatelná schopnost používat znalosti, dovednosti a osobní, sociální nebo metodické schopnosti při práci

⁹ Bologna Working Group on Qualifications Frameworks (2005): A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area (*Rámec kvalifikací evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání*), s. 38. http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/050218_QF_EHEA.pdf

3. Vysvětlení hlavních charakteristik ECTS

a studiu a v profesním nebo osobním rozvoji. V Evropském rámci kvalifikací jsou kompetence popsány ve smyslu odpovědnosti a samostatnosti.“ V tomto případě je pojem kompetence chápán v užším slova smyslu, jako schopnost převádět znalosti do praxe. (http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/rec08_en.pdf)

3. Projekt Tuning (slašování vzdělávacích struktur v Evropě) jednoznačně rozlišuje mezi výsledky vzdělávání a kompetencemi ve snaze rozlišit úlohy nejdůležitějších aktérů ve vzdělávacím procesu: akademických pracovníků a studentů. Pro Tuning představují kompetence dynamickou kombinaci znalostí, porozumění, dovedností, schopností a přístupů a rozlišuje se mezi kompetencemi tématickými a obecnými. Rozvoj kompetencí je předmětem vzdělávacího procesu a vzdělávacích programů. Výsledky vzdělávání podle Tuningu vyjadřují úroveň kompetencí dosaženou studentem. Výsledky vzdělávání formulují akademičtí pracovníci, nejlépe za podpory interních a externích zúčastněných stran. (<http://tuning.unideusto.org/tuningeu> nebo <http://www.rug.nl/let/tuningeu>)

3.3. ECTS, úrovně a deskriptory úrovní

Z části Hlavní charakteristiky:

„Výstupy z učení souvisí s deskriptory úrovní v národních a celoevropských rámcích kvalifikací.“

Evropské a národní rámce kvalifikací jsou založeny na dohodnutých deskriptorech úrovní a k těmto úrovním jsou vztaheny výstupy z učení a kredity. Boloňský rámec má dohodnuté deskriptory cyklů s výstupy z učení a rozpětími počtu kreditů. Deskriptory Boloňských cyklů se označují jako „Dublinské deskriptory“¹⁰.

„Dublinské deskriptory představují obecné popisy obvyklých očekávaných výsledků a dovedností spojených s kvalifikacemi souvisejícími s ukončením každého Boloňského cyklu. Nejsou normativní; nepředstavují prahové ani minimální požadavky a nejsou vyčerpávající; lze je doplnit nebo nahradit podobnými nebo srovnatelnými charakteristikami. Cílem deskriptorů je vymezit charakter celé kvalifikace.“¹¹

(Další informace o dublinských deskriptorech viz seznam literatury.)

Prvním dvěma Boloňským cyklům odpovídají tato rozpětí počtu kreditů ECTS:¹²

- Kvalifikace v rámci prvního cyklu zahrnují zpravidla 180–240 kreditů ECTS.
- Kvalifikace v rámci druhého cyklu zahrnují zpravidla 90–120 kreditů ECTS, přičemž minimálně 60 kreditů musí být získáno na úrovni druhého cyklu.

¹⁰ Tamtéž, s. 65.

¹¹ Bologna Working Group on Qualifications Frameworks (2005): A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area (*Rámec kvalifikací evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání*), s. 65 http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/050218_QF_EHEA.pdf

¹² Odborníci se neshodují na tom, zda je vhodné používat pro třetí cyklus kredity, ale technicky je možné přiřadit kredity k jakémukoli cyklu.

Příručka pro uživatele ECTS

Tato rozpětí kreditů vycházejí v systému ECTS jsou nastavena podle pravidla, že 60 kreditů ECTS odpovídá pracovní zátěži běžného akademického roku v programu formálního vzdělávání¹³. Toto pravidlo platí pro všechny vysokoškolské kvalifikace bez ohledu na jejich úroveň.

Národní rámce kvalifikací mohou dělit tři Boloňské cykly na více úrovní (nebo kvalifikačních mezistupňů) (např. do prvního cyklu zařadit krátký dílčí cyklus). Tyto úrovně umožňují vzdělávacím institucím strukturovat konkrétní kvalifikace a mít prostřednictvím kvalifikací kontrolu nad postupem vzdělávacího procesu.

Kredity se vždy popisují pro konkrétní úroveň, na nichž jsou přiznávány, a to na základě výsledků učení daného programu nebo jeho dílčí vzdělávací složky. Na cestě k získání kvalifikace se započítávají pouze kredity přiznané na odpovídající úrovni. Úroveň je stanovena v národních pravidlech nebo pravidlech vzdělávací instituce (viz též část 4.3).

3.4. ECTS kredity a pracovní zátěž

Z části Hlavní charakteristiky:

„Pracovní zátěž vyjadřuje dobu, kterou student běžně potřebuje k tomu, aby dokončil všechny činnosti související s učením (přednášky, semináře, projekty, praktická práce, samostudium a zkoušky), které jsou nutné pro dosažení očekávaných výstupů z učení.“

Než se přistoupí k odhadu pracovní zátěže spojené s programem nebo jeho dílčí vzdělávací složkou, měly by se stanovit výstupy z učení. Tyto výstupy z učení jsou základem pro výběr vhodných vzdělávacích aktivit a pro správný odhad pracovní zátěže potřebné k jejich absolvování.

Odhad pracovní zátěže nesmí vycházet pouze z počtu hodin přímé výuky (tj. hodin, které studenti stráví aktivitami vedenými pedagogy). Započítávají se do něj všechny vzdělávací činnosti potřebné pro dosažení očekávaných výstupů z učení, včetně času stráveného samostatnou prací, povinnými praxemi, přípravou na zkoušky a dobou potřebnou na složení zkoušek. Jinými slovy, seminář a přednáška mohou vyžadovat stejný počet hodin přímé výuky, ale mohou znamenat naprosto odlišnou pracovní zátěž v důsledku jiného množství času, který studenti stráví samostatnou přípravou.

Odhad pracovní zátěže by měl být pravidelně upravován na základě sledování a zpětné vazby studentů.

¹³ Ve většině případů se celková pracovní zátěž studenta za akademický rok pohybuje v rozmezí od 1 500 do 1 800 hodin, takže jeden kredit odpovídá 25 až 30 hodinám práce (viz též příloha 5).

4. Implementace ECTS ve vysokoškolských institucích

V této části nalezou vysokoškolské instituce několik pokynů a příkladů, jak je možné realizovat hlavní kroky implementace ECTS. Cílem je ukázat, jak může ECTS nejlépe přinést studentům maximální přidanou hodnotu.

4.1. Přidělování kreditů ECTS

Z části Hlavní charakteristiky:

„Kredity jsou přidělovány kompletním kvalifikačním nebo studijním programům i jejich dílčím vzdělávacím složkám (jako jsou moduly, jednotlivé kurzy, disertační práce, pracovní stáže a práce v laboratoři).“

Přidělování kreditů je proces, kdy se kvalifikačním/programům nebo jejich dílčím vzdělávacím složkám přiřazuje konkrétní počet kreditů. Kredity ECTS se přidělují na základě obvyklé pracovní zátěže potřebné pro dosažení očekávaných výstupů z učení.

Počet kreditů přidělených celé kvalifikaci nebo programu závisí na národních nebo institucionálních předpisech a na tom, do jakého Boloňského cyklu daná vzdělávací aktivita spadá (viz část 3.3).

Vzhledem k pravidlu systému ECTS, že celkové zátěži za akademický rok odpovídá 60 kreditů, se obvykle přiděluje 30 kreditů ECTS na semestr a 20 kreditů ECTS na trimestr. Na kvalifikace, které mají formální programy trvající tři celé akademické roky, se přiděluje 180 kreditů ECTS.

Každý akademický rok, semestr nebo trimestr se rozdělí na vzdělávací složky. Vzdělávací složkou se rozumí samostatná a formálně vymezená zkušenost (například předmět, modul, seminář nebo praxe). Pro každou složku by měl být stanoven logický a srozumitelný soubor výsledků učení, vhodná hodnotící kritéria, pracovní zátěž a počet kreditů ECTS.

4.1.1 Přidělování kreditů vzdělávacím složkám

Přidělování kreditů jednotlivým vzdělávacím složkám se provádí v rámci přípravy studijních plánů s ohledem na národní rámce kvalifikací, deskriptory úrovní a deskriptory kvalifikací. Obecně je provádějí vysokoškolské instituce a akademičtí pracovníci, ale v některých případech o něm mohou rozhodovat externí subjekty.

Před přidělením kreditů jednotlivým složkám by měla panovat shoda ohledně „profilu“ daného studijního programu a souvisejících výstupů z učení. Profilem se rozumí popis programu, pokud jde o jeho hlavní charakteristiky a konkrétní cíle. Profil je vhodné definovat po konzultaci s příslušnými stranami¹⁴.

Na základě profilu kvalifikace připraví akademičtí pracovníci studijní plány, vymezí výstupy z učení a přidělí jednotlivým složkám programu kredity. Přidělení kreditů jednotlivým vzdělávacím složkám se v kontextu formálního vzdělávání provádí na základě jejich podílu na pracovní zátěži nutné pro dosažení očekávaných výstupů z učení.

¹⁴ Odborníci na danou oblast, sociální partneři, zástupci trhu práce, zástupci studentů atd. Příklady viz projekt Tuning: <http://unideusto.org/tuning/> nebo <http://www.rug.nl/let/tuningeu>

Příručka pro uživatele ECTS

K přidělování kreditů lze přistoupit několika způsoby a záleží na vysokoškolské instituci, kterou metodu si zvolí. V dalším textu jsou přiblíženy dva přístupy:

- 1) Akademičtí pracovníci definují výstupy z učení pro každou složku programu, popíší vzdělávací činnosti a odhadnou obvyklou pracovní zátěž, kterou bude absolvování těchto aktivit představovat pro studenty. Návrhy se shromáždí, zanalyzují a syntetizují a odhadnutá pracovní zátěž se vyjádří v kreditech.

Při tomto přístupu se na procesu přidělování kreditů podílejí všichni akademičtí pracovníci. Mohou předložit své návrhy, pokud jde o výstupy z učení, a odhadnout pracovní zátěž potřebnou na jejich dosažení. Prostřednictvím diskuze a vymezení priorit mohou dojít ke konečnému rozhodnutí na základě dostupného počtu kreditů (60 na každý rok). Tento postup může vést k tomu, že se každé ze vzdělávacích složek přidělí jiný počet kreditů (např. 3, 5, 8).

Tato varianta poskytuje institucím maximální volnost při koncipování každé vzdělávací složky s ohledem na výsledky učení a související pracovní zátěž. Na druhou stranu vzdělávací složky různých velikostí mohou být problematické, pokud se realizují víceborové, společné nebo mobilní programy.

- 2) Alternativně se může vysokoškolská instituce nebo fakulta na samém počátku rozhodnout, že standardizuje velikost vzdělávacích složek a přiřadí každé z nich stejnou kreditní hodnotu (např. 5) nebo její násobky (např. 5, 10, 15), čímž předem definuje počet kreditů, které budou na každou složku přiděleny. V tomto případě se jednotlivé složky často označují jako moduly.

V rámci této předdefinované struktury nedefinují akademičtí pracovníci vhodné a realizovatelné výstupy z učení a popíší vzdělávací aktivity na základě standardní velikosti vzdělávacích složek. Odhadovaná pracovní zátěž musí odpovídat počtu kreditů přidělenému na danou složku.

Standardizací velikosti vzdělávacích složek instituce umožňují pružnější mezioborové cesty mezi programy. Na druhé straně je vymezení výstupů z učení pro vzdělávací složku omezeno předem daným počtem kreditů, který předem definuje pracovní zátěž pro každou složku.

Doporučuje se, aby v každém případě vzdělávací složky nebyly příliš malé a předešlo se tak roztržtění vzdělávacího programu. Zároveň se doporučuje, aby nebyly příliš velké, protože to by mohlo bránit víceborovému studiu a omezovat výběr, který je v rámci studijních programů dostupný. Příliš velké vzdělávací složky jsou problematické pro mobilní studenty na všech úrovních – institucionální, národní i mezinárodní.

Ať už se instituce rozhodne pro kteroukoli metodu přidělování kreditů, hlavním kritériem určujícím počet kreditů je odhadovaná pracovní zátěž potřebná pro dosažení očekávaných výstupů z učení. Jako základ pro přidělování kreditů nelze uvažovat pouze počet hodin přímé výuky, protože ty jsou pouze jednou částí pracovní zátěže studentů. Řádné přidělování kreditů by mělo být pro vysokoškolské instituce součástí systému zabezpečení kvality.

4.1.2 Odhad pracovní zátěže v ECTS

Při odhadu pracovní zátěže studentů musí instituce brát v úvahu celkový čas, který studenti potřebují pro dosažení požadovaných výstupů z učení. Vzdělávací aktivity mohou být v různých zemích, institucích a oborech různé, ale obvykle bude odhadovaná pracovní zátěž součtem těchto faktorů:

- počet hodin přímé výuky v rámci dané vzdělávací složky (počet hodin za týden × počet týdnů)

4. Implementace ECTS ve vysokoškolských institucích

- čas strávený samostatnou nebo skupinovou prací potřebnou pro úspěšné absolvování dané vzdělávací složky (např. přípravou na přednášky, semináře nebo laboratorní cvičení a dokončením poznámek po jejich skončení; shromážděním a výběrem vhodných materiálů; potřebným opakováním, studiem materiálů; vypracováním prací/projektů/disertace; praxí, např. v laboratoři)
- čas potřebný na přípravu na zkoušku a její absolvování
- čas potřebný na povinnou(é) praxi(e) (viz část 4.1.3).

Mezi další činitele, které je vhodné vzít v úvahu při odhadu pracovní zátěže studentů v souvislosti s jednotlivými aktivitami, se řadí například tyto: vstupní úroveň¹⁵ studentů, pro něž je program (nebo jeho dílčí vzdělávací složky) určen; přístup k výuce a učení a prostředí výuky (např. semináře s malými skupinami studentů nebo přednášky s velkým počtem studentů) a typ dostupného vybavení (např. jazyková laboratoř, multimediální místnost).

Vzhledem k tomu, že pracovní zátěž je odhadem průměrné doby, kterou studenti potřebují na dosažení očekávaných výsledků učení, skutečná doba strávená v této souvislosti konkrétním studentem může být odlišná. Studenti jsou různí: někteří postupují rychleji, jiní pomaleji.

4.1.3 Kredity ECTS a pracovní stáže

Je-li pro absolvování programu (nebo jeho dílčí vzdělávací složky) vyžadována pracovní stáž nebo praxe, jsou tyto součástí výsledků učení a pracovní zátěže studentů a je za ně zapotřebí přidělit kredity. V takovém případě by měl být počet kreditů přidělených na pracovní stáž započten do celkového počtu kreditů pro daný akademický rok.

Obrázek 2 – Správná praxe, pokud jde o výsledky učení a přidělování kreditů za pracovní stáže¹⁶

Pokud jde o využívání výstupů z učení a kreditů za pracovní stáže, považují se za správnou praxi tyto principy:

- Ve studijní smlouvě na pracovní stáž (kterou spolu uzavírají instituce, student a zaměstnavatel) by měly být specifikovány výstupy z učení, jichž se má dosáhnout;
- Ke stážím by měly být stanoveny jasné postupy, jak budou posuzovány výstupy z učení a přiznávány kredity;
- Měly by být jasné úlohy vysokoškolských institucí, studentů a zaměstnavatelů při formulování i hodnocení těchto výsledků učení;
- Pedagogičtí pracovníci ve vysokoškolských institucích mohou potřebovat školení v otázce dohledu nad stážemi a jejich řízení;

¹⁵ „Vstupní úroveň“ se rozumí úroveň výsledků učení, o níž se předpokládá, že jí studující dosáhli před nastoupením do programu.

¹⁶ Tuning Dissemination Conference: Student Workload and Learning Outcomes: Key Components for (Re)designing Degree Programmes, Key Questions, Debates and Conclusions of Workshops (*Konference k projektu Tuning: Pracovní zátěž studentů a výsledky učení: Hlavní činitele vstupující do koncepce (změny koncepce) akademických programů, nejdůležitější otázky, diskuse a závěry seminářů*), (21.–22. dubna 2008, Brusel, Belgie). Viz: www.tuning.unideusto.org/tuningeu/index.php?option=com_docman&task=docclick&Itemid=59&bid=92&limitstart=0&limit=5

Příručka pro uživatele ECTS

- Pracovní stáže, které jsou pro daný program relevantní, by měly být zapracovány do studijních plánů.

Stejně jako u jakékoli jiné vzdělávací složky by měli akademičtí pracovníci při přípravě studijního plánu stanovit výstupy z učení, jichž se má pracovní stáž dosáhnout. Tyto výstupy z učení by měly doprovázet vhodné metody a kritéria hodnocení. Je důležité, aby metody hodnocení byly slučitelné s charakterem pracovní stáže (např. pozorování a hodnocení školitelem nebo vypracování zprávy studentem).

Stejně jako u jakékoli jiné vzdělávací složky se kredity za pracovní stáže přiznávají teprve po dosažení a zhodnocení výstupů z učení.

Je-li pracovní stáž součástí organizované mobility (např. stáž Erasmus), měl by být ve studijní smlouvě (nebo pracovním plánu stáže, viz seznam hlavních dokumentů v části 6) stanoven počet kreditů, který bude studentovi přiznán, pokud dosáhne očekávaných výstupů z učení.

I když stáže probíhající během formálního vzdělávacího procesu nejsou povinné, je stejně žádoucí stanovit ve studijní smlouvě výstupy z učení a pracovní zátěž s nimi spojenou. Výsledky učení, jichž student dosáhne prostřednictvím nepovinných pracovních stáží, by se navíc také měly dokumentovat například ve výpisu studijních výsledků, v dodatku k diplomu (viz seznam hlavních dokumentů v části 6) nebo v dokumentu Europass – mobilita. Může za ně být také přiznán odpovídající počet kreditů ECTS, které se v tomto případě započítávají nad rámec standardních 60 kreditů ECTS za akademický rok.

4.1.4 Sledování přidělených kreditů

Kredity přidělené novému programu nebo vzdělávací složce by měly být zkontrolovány podle národních a/nebo institucionálních pravidel. V průběhu poskytování programu by měly být přidělené kredity pravidelně sledovány a mělo by se ověřovat, zda je odhad pracovní zátěže realistický. Tato kontrola a sledování by měly být stejně jako další stránky kreditního systému součástí interních postupů zabezpečování kvality ve vzdělávací instituci.

Sledování lze provádět různými způsoby. Bez ohledu na to, jaká se použije metoda, by měla být podstatnou součástí kontroly a korekce přidělených kreditů zpětná vazba od studentů a pedagogických pracovníků. V rámci sledování přidělených kreditů se sledují také údaje o dobách potřebných pro absolvování programů a výsledcích hodnocení programů a jejich vzdělávacích složek.

Je důležité seznámit studenty a pracovníky s účelem tohoto sledování a způsobem jeho provádění, aby byla zajištěna kvalitní zpětná vazba.

Pokud se odhalí nesoulad mezi očekávanou pracovní zátěží a dobou, kterou většina studentů potřebovala k dosažení očekávaných výsledků učení, je nezbytné provést úpravu odhadu pracovní zátěže, výsledků učení nebo metod učení a výuky. Tato úprava by se neměla provádět v průběhu akademického roku, ale měla by se uplatnit v dalších letech.

4.2. Přiznávání kreditů ECTS

Studentům se kredity ECTS přiznávají teprve poté, co příslušné hodnocení prokáže, že student dosáhl výstupů z učení požadovaných pro danou vzdělávací složku programu nebo kvalifikaci. Kredity přiznávají oprávněné instituce. Pokud bylo požadovaných výstupů z učení dosaženo v rámci neformálního nebo informálního vzdělávání, přizná se po příslušném hodnocení stejný počet kreditů, jaký se přiznává v programu v rámci formálního vzdělávání. Pro účely hodnocení neformálního nebo informálního vzdělávání mohou vysokoškolské instituce zavést jiné formy hodnocení, než které používají pro studenty zapsané do formálního programu (viz část 4.5). V každém případě musí být metody hodnocení zveřejněny.

4. Implementace ECTS ve vysokoškolských institucích

Přiznání kreditů je stvrzením toho, že student vyhověl požadavkům dané vzdělávací složky. Studentům se přiznává stejný počet kreditů, jaký byl přidělen dané vzdělávací složce. Studentům, kteří uspějí, se přiznává vždy plný počet kreditů, počet se neupravuje podle výkonu studenta. Kredity ECTS nevyjadřují, jak dobře student vyhověl požadavkům na přiznání kreditů. Kvalitu výkonu studenta vyjadřují známky dle hodnoticího systému instituce nebo národního hodnoticího systému.

Některé národní nebo institucionální předpisy obsahují ustanovení o promíjení nebo uznávání zkoušek¹⁷. V takových případech by měl být celý postup transparentní.

Studentům může být za akademický rok přiznáno více nebo méně kreditů ECTS než 60, pokud úspěšně absolvují více nebo méně vzdělávacích složek, než je naplánováno ve studijním plánu.

4.3. Akumulace kreditů ECTS a postup

Z části Hlavní charakteristiky:

„Kredity mohou být shromažďovány za účelem získání kvalifikace, pokud tak rozhodne instituce udělující diplom.“

Boloňský rámec kvalifikací definuje na evropské úrovni rozpětí počtu kreditů, které student musí nashromáždit, aby získal kvalifikaci odpovídající prvnímu a druhému cyklu (viz část 3.3). Rozpětí kreditů pro kvalifikace stanovená v rámci národních rámců kvalifikací jsou slučitelná s boloňskými rozpětími, i když národní rámce kvalifikací mohou být normativnější a podrobnější.

Na národní nebo institucionální úrovni jsou stanovena pravidla postupu nebo programové požadavky, jež umožňují studentům postupovat v rámci daného cyklu směrem k získání zvolené kvalifikace. Tato pravidla stanoví, kolik kreditů, za jaké výsledky učení, na jaké úrovni lze nashromáždit a jak. Pravidla postupu mohou být vyjádřena počtem kreditů nebo kreditním rozpětím vyžadovaným v různých fázích studijního programu (např. minimální počet kreditů, které studující potřebuje získat, aby postoupil z jednoho ročníku/semestru do dalšího). Může jít rovněž o podrobná pravidla, jaké vzdělávací složky musí a/nebo mohou být absolvovány v jaké fázi studia a na jaké úrovni (např. povinné předměty, volitelné předměty a vstupní požadavky). Pravidla mohou být rovněž formulována jako kombinace obou uvedených přístupů.

Pravidla postupu se týkají také počtu kreditů, které je třeba získat na jednotlivých úrovních v rámci národního rámce kvalifikací. Některé rámce kvalifikací jsou také kreditními rámci, to znamená, že definují počet kreditů na určitý typ kvalifikace (např. magisterský). Takové kreditní rámce stanoví počet kreditů, které mají být přiznány po dosažení požadovaných výsledků učení. Pravidla postupu udávají, jak studenti postupně pokračují na cestě k dosažení tohoto počtu kreditů.

Získané kredity se zaznamenávají do oficiálního výpisu studijních výsledků, aby studenti měli doklad o výsledcích, kterých dosáhli v jednotlivých fázích své cesty za vzděláním.

4.4. Přenos kreditů v ECTS

Z části Hlavní charakteristiky:

¹⁷ Promínutí je pojem, který se používá, když zkušková komise promíne studentovi opakování zkoušky z určité vzdělávací složky, u které propadl (nebo částečně propadl), pokud ostatní související vzdělávací složky absolvoval s dostatečně dobrými známkami.

„Kredity přiznané v jednom programu mohou být přeneseny do jiného programu nabízeného stejnou nebo jinou institucí. Tento přenos lze provést pouze tehdy, pokud instituce udělující diplom uzná kredity a s nimi spojené výstupy z učení. Partnerské instituce by se měly předem dohodnout na uznání období studia v zahraničí.“

Pro úspěšné přenesení kreditů je třeba, aby příslušná vzdělávací instituce tyto kredity uznala. Uznání kreditů je proces, jehož prostřednictvím instituce stvrdí, že výstupy z učení dosažené a ohodnocené v jiné instituci splňují určité požadavky jednoho z programů, které instituce nabízí. Vzhledem k rozmanitosti programů a vysokoškolských institucí je nepravděpodobné, že by kredity a výstupy z učení jedné vzdělávací složky v různých programech byly totožné. Proto se doporučuje přistupovat k uznávání kreditů získaných v jiném prostředí pružně. Je třeba usilovat spíše o „spravedlivé uznávání“ než požadovat dokonalou rovnocennost. „Spravedlivé uznávání“ by se mělo provádět spíše na základě výstupů z učení – tj. toho, co student zná a je schopen dělat – než na základě formálních postupů, které vedly k získání předmětné kvalifikace nebo absolvování vzdělávací složky¹⁸. Proces uznávání by měl být průhledný.

V doporučení ke kritériím a postupům pro posuzování zahraničních kvalifikací¹⁹ přijatém výborem lisabonské úmluvy o uznávání kvalifikací se uvádí:

Zahraníčí kvalifikace by se měly uznávat, pokud nelze prokázat existenci podstatného rozdílu mezi kvalifikací, o jejíž uznání se žádá, a příslušnou kvalifikací státu, v němž se o uznání žádá. Ve shodě s touto zásadou by se mělo provést posouzení s cílem stanovit:

a) zda jsou rozdíly ve výsledcích učení mezi zahraniční kvalifikací a příslušnou kvalifikací země, v níž se žádá o uznání, natolik podstatné, aby znemožňovaly uznání zahraničí kvalifikace požadované žadatelem.

Uznání spočívá v tom, že počet kreditů získaný za odpovídající výstupy z učení, kterých student dosáhl na odpovídající úrovni v jiném prostředí, nahradí počet kreditů, který přiznává za dosažení těchto výstupů z učení udělující instituce. V praxi to vypadá tak, že například vzdělávací složka, která je v jedné instituci ohodnocena čtyřmi kredity ECTS, může být uznána za vzdělávací složku, která je v jiné instituci ohodnocena pěti kredity ECTS, pokud jsou výsledky učení rovnocenné. Studentovi se poté přizná pět kreditů ECTS.

Rozhodování o uznávání a přenosu kreditů provádí udělující instituce na základě spolehlivých informací o dosažených výsledcích učení a prostřednictvím jejich posouzení a ověření. Instituce by měly své zásady pro uznávání zveřejnit a zpřístupnit.

V systému ECTS usnadňují uznávání kreditů pro účely jejich akumulace a přenosu klíčové dokumenty, mezi něž se řadí například katalog kurzů, studijní smlouva a výpis studijních výsledků (viz část 6).

¹⁸ Adam, S. (2004): Final report and Recommendations of the Conference: Improving the recognition systems of degrees and study credit points in the European Higher Education Area (*Závěrečná zpráva a doporučení z konference: Zlepšování systémů uznávání titulů a studijních kreditů v evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání*). http://www.aic.lv/rigaseminar/documents/Riga_Final_ReportP_S_Adam.pdf

¹⁹ Celý text dokumentu viz: Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications as adopted by the Lisbon Recognition Convention Committee at its second meeting, (*Doporučení ke kritériím a postupům pro posuzování zahraničních kvalifikací přijaté výborem lisabonské úmluvy o uznávání kvalifikací na jeho druhém zasedání*), Riga, 6. června 2001. http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/Recognition/Criteria%20and%20procedures_EN.asp#TopOfPage

4.4.1 ECTS a období studia v zahraničí

V případě sjednaného studijního pobytu by měly zúčastněné strany – domovská instituce, hostitelská instituce a student – před zahájením studijního pobytu podepsat studijní smlouvu (viz část 6.3.1). V takových případech probíhá uznání kreditů domovskou institucí automaticky, pokud byly splněny podmínky stanovené ve studijní smlouvě.

Ve studijní smlouvě by měly být uvedeny všechny vzdělávací složky, které mají být absolvovány v zahraničí. Pokud student získá kredity za vzdělávací složky, které nejsou uvedeny ve studijní smlouvě, záleží na domovské instituci, jestli mu je uzná. V případě změn studijního programu dohodnutých se studentem je možné změnit studijní smlouvu, ale novou verzi musí opět ve stanoveném termínu podepsat všechny tři zúčastněné strany.

Uznávání kreditů v rámci společných programů je zakotveno v podmínkách daného programu. V případě společných programů nemusí být zapotřebí uzavírat studijní smlouvy, protože kredity získané v partnerské instituci se uznávají automaticky, jsou-li splněna pravidla a podmínky společného programu.

Další pokyny k organizaci dob studia v zahraničí v rámci dvojstranných smluv naleznete v příloze 2 této příručky.

4.5. ECTS a celoživotní učení

Z části Hlavní charakteristiky:

„ECTS se ve velké míře používá v oblasti formálního vysokoškolského vzdělávání a lze ho použít i na jiné typy aktivit v oblasti celoživotního učení. Pokud studenti dosáhli výstupů z učení v jiných vzdělávacích prostředích nebo v jiných časových rámcích (formálních, neformálních nebo informálních), příslušné kredity mohou být uděleny po úspěšném hodnocení, ověření nebo uznání těchto výstupů z učení.“

Spojením ECTS s celoživotním učením se zvyšuje průhlednost vzdělávacích programů a výsledků učení, a to nejenom pokud jde o hlavní stupně vysokoškolského vzdělávání (bakalářský, magisterský, doktorský), ale i pokud jde o všechny typy vzdělávacích činností poskytovaných vysokoškolskými institucemi nebo o všechny typy výstupů z učení, které tyto instituce uznávají. Skutečnost, že se všechny výstupy z učení dokumentují a přiznává se za ně odpovídající počet kreditů ECTS, umožňuje studentům nechat si tyto výsledky uznat za účelem získání určité kvalifikace, pokud tyto výsledky vyhovují požadavkům stanoveným pro danou kvalifikaci.

4.5.1 ECTS a další vzdělávání

Ne všichni studenti jsou řádnými studenty zapsanými k prezenčnímu studiu. Stále více dospělých studentů se zapisuje k individuální odborné přípravě, aniž by usilovali o získání konkrétní kvalifikace. Vysokoškolské instituce čelí rostoucí poptávce ze strany dospělých studujících a/nebo zaměstnavatelů po individuálních studijních programech.

Při použití ECTS v oblasti dalšího vzdělávání se uplatňují stejné zásady pro udělování, přiznávání, přenos a akumulaci kreditů. Podobně jako v případě kreditů za vzdělávací složky, které jsou součástí ucelených vzdělávacích programů, i kredity za další vzdělávání odrážejí obvyklou pracovní zátěž nutnou k tomu, aby studenti dosáhli očekávaných výsledků vzdělávání.

Příručka pro uživatele ECTS

Kredity přidělené v dalším vzdělávání mohou být uznávány a akumulovány s cílem získat konkrétní kvalifikaci nebo bez tohoto cíle, v závislosti na volbě studujícího a/nebo požadavcích na přiznání kvalifikace. Někteří studující mohou mít zájem absolvovat pouze určitou vzdělávací složku, aniž by usilovali o získání kvalifikace.

4.5.2 ECTS a uznávání neformálního a informálního učení

Lidé často disponují cennými dovednostmi, které si osvojili mimo prostředí vysokoškolských institucí, prostřednictvím různých typů vzdělávacích aktivit, prací nebo životními zkušenostmi. Není žádný důvod, proč by tito ne zcela tradiční studující nemohli využívat výhod transparentnosti a uznávání, které jim mohou poskytnout vzdělávací instituce díky systému ECTS.

Uznávání neformálního a informálního vzdělávání otevírá možnost dosáhnout vysokoškolské kvalifikace i osobám, které ji nemohly nebo nechtěly získat tradičním způsobem.

Vysokoškolské instituce by měly mít pravomoc přiznávat kredity za výsledky učení získané mimo formální vzdělávací sféru prostřednictvím praxe, zájmové činnosti nebo samostudia, pokud tyto výsledky učení splňují požadavky jejich kvalifikací nebo dílčích vzdělávacích složek. Na uznání neformálního a informálního vzdělávání by mělo automaticky navazovat přiznání příslušného počtu kreditů ECTS připadajícího na odpovídající vzdělávací složku formálního vzdělávacího programu. Přiznaný počet kreditů by měl být stejný jako počet kreditů přidělený na formální vzdělávací složku se srovnatelnými výstupy z učení.

Stejně jako v případě formálního vzdělávání přiznání kreditů předchází hodnocení s cílem ověřit, zda student skutečně dosáhl očekávaných výstupů z učení. Hodnoticí kritéria a související metody by měly být nastaveny tak, aby měřily osvojení požadovaných výstupů z učení na příslušné úrovni bez ohledu na konkrétní vzdělávací činnosti. Například by se nepožadovala diskuse o předmětném tématu ve třídě, pokud by student projevil odpovídající výsledek učení, jímž byla schopnost argumentace, ve skupinové debatě.

Doporučuje se, aby instituce zveřejnily své zásady a postupy pro uznávání neformálního nebo informálního učení na svých webových stránkách. Součástí těchto zásad by měla být mj. zpětná vazba studentům ohledně výsledků hodnocení nebo možnost studentů odvolat se. Dále se doporučuje, aby si instituce zřídily „hodnoticí centra“, která budou poskytovat poradenství a provádět uznávání neformálního a informálního učení. Tato centra mohou mít různou podobu v závislosti na národních nebo institucionálních zvyklostech (mohou např. fungovat při jednotlivých vysokoškolských institucích, nebo jako společná centra pro několik institucí zároveň).

Zavedením postupů pro uznávání neformálního a informálního učení dochází k posílení sociálního rozměru vysokoškolských institucí. Instituce umožňují přístup studentům z profesní sféry a celé řady netradičních vzdělávacích prostředí, čímž přispívají k naplňování myšlenky celoživotního učení.

Obrázek 3 – Příklad využití kreditů pro celoživotní učení – skotský rámec kreditů a kvalifikací (*Scottish Qualifications and Credit Framework, SCQF*)²⁰

Pokyny k SCQF obsahují doporučení k ověřování neformálního a informálního učení:

²⁰ Toto shrnutí vychází z prezentace Ruth Whittaker, Caledonian Academy, Glasgow Caledonian University, na semináři o vysokoškolském vzdělávání založeném na výsledcích učení v Boloni (21.–22. února 2008, Edinburg). Celou prezentaci naleznete na adrese: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/Edinburgh2008.htm>

4. Implementace ECTS ve vysokoškolských institucích

- pro účely osobního a profesního rozvoje (formativní uznávání)
- pro účely přiznání kreditů (sumativní uznávání)

Součástí sumativního uznávání je posouzení a následné *kreditní ohodnocení* výstupů z učení získaných zkušenostmi, kterých studentů nabyli před nástupem do formálního vzdělávacího programu nebo kvalifikačního studia. Kreditní ohodnocení je proces, jehož prostřednictvím se stanoví hodnota daných výstupů z učení v kreditech. To znamená, že přijímající instituce stanoví počet kreditů, které může studentovi přiznat v rámci určitého svého programu.

Proces přiznávání kreditů za neformální nebo informální učení má tři fáze:

1. Počáteční poradenství a vedení (co to bude pro studenta znamenat, jaká jsou kreditní omezení pro neformální/informální vzdělávání, jaké jsou náklady, úlohy a povinnosti studenta a mentora/poradce a jaké má student k dispozici cesty k získání kvalifikace)
2. Podpora (reflektivní proces, porozumění výstupům z učení, určení svých vlastních výstupů z učení, shromáždění a výběr dokladů)
3. Uznání/posouzení (posouzení dokladů o dosažení výstupů z učení a splnění hodnoticích kritérií)
4. Přiznání kreditů (počet kreditů přiznaných tímto postupem je stejný jako počet kreditů získaný formálním učením)

5. Zabezpečení kvality a ECTS

Primární odpovědnost za zabezpečení kvality nese každá instituce²¹. Interní systém zabezpečení kvality obsahuje všechny postupy, které vysokoškolské instituce provádějí s cílem zajistit, aby kvalita jejich programů a kvalifikací odpovídala jejich vlastním specifikacím a požadavkům jiných subjektů, které jsou ze zákona oprávněné stanovovat požadavky. Externí přezkumy kvality prováděné agenturami pro zabezpečení kvality poskytují zpětnou vazbu institucím a informace zainteresovaným stranám. Společným cílem interního systému zabezpečení kvality a externích přezkumů kvality je implementovat *standardy a hlavní směry pro zabezpečování kvality v evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání*²².

Používání ECTS je v souladu se standardy a hlavními směry pro zabezpečování kvality a zejména se standardy 1.2 a 1.7, které stanoví:

- Instituce by měly mít formální mechanismy pro schvalování, pravidelný přezkum a sledování svých programů a udělování diplomů²³. Očekává se, že zabezpečování kvality programů a udělování diplomů bude zahrnovat:
 - vypracování a zveřejnění jednoznačně formulovaných očekávaných výsledků učení²⁴
 - věnování pozornosti studijnímu plánu a přípravě a obsahu vzdělávacích programů²⁵.
- Instituce by měly pravidelně zveřejňovat platné, nestranné a objektivní informace, jak kvantitativní tak kvalitativní, o nabízených programech a udělovaných titulech²⁶.

Při implementaci a používání ECTS ve vysokoškolských institucích by měla být kvalita zabezpečena vhodnými postupy (např. interní a externí přezkumy kvality a zpětná vazba od studentů).

Obrázek 4 – Dobrá praxe v oblasti ECTS a zabezpečování kvality

Pokud jde o zabezpečování kvality ECTS a souvisejících postupů, je žádoucí, aby systém zabezpečení kvality ve vysokoškolských institucích pro všechny jejich vysokoškolské vzdělávací programy zajišťoval:

- aby byly vzdělávací složky vyjádřeny ve formě příslušných očekávaných výstupů z učení a byly k dispozici jasné informace o jejich úrovni, počtu kreditů, poskytování a hodnocení
- aby bylo možné absolvovat studium v čase, který je na ně oficiálně určen (tj. aby pracovní zátěž připadající na semestr, trimestr nebo akademický rok odpovídala realitě.)

²¹ Realising the European Higher Education Area (*Realizace evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání*). Komuniké Konference ministrů odpovědných za vysoké školství v Berlíně 10. září 2003.

²² European Association for Quality Assurance in Higher Education (*Evropské sdružení pro zabezpečení kvality ve vysokoškolském vzdělávání*) (2005): Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (*Standardy a hlavní směry pro zabezpečování kvality v evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání*): <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/Standards-and-Guidelines-for-QA.pdf>

²³ Standardy a hlavní směry, s. 16

²⁴ Tamtéž, s. 16

²⁵ Tamtéž, s. 16

²⁶ Tamtéž, s. 19

Příručka pro uživatele ECTS

- každoroční sledování případných odchylek v dosahovaných výsledcích
- aby studenti dostávali podrobné informace a rady a měli tak splněny odpovídající předpoklady a další náležitosti pro studium a nemohli si vybrat vzdělávací složky, které jsou vypsány pro jinou úroveň studia nebo které již na stejné úrovni studovali²⁷.

Ohledně mobilních studentů a uznávání to znamená, že:

- postupy pro přenos kreditů jsou součástí standardních postupů sledování, přezkumu a ověřování
- jsou určeni příslušní pracovníci, kteří zodpovídají za otázky přenosu a uznávání kreditů
- vždy se uzavírají studijní smlouvy; jejich příprava a přípravné následné změny by měly podléhat citlivým, ale konzistentním schvalovacím postupům²⁸
- mobilní studenti se účastní běžných vzdělávacích kurzů z existujícího katalogu kurzů, absolvují standardní zkoušku a jsou hodnoceni stejně jako domácí studenti
- studenti dostávají podrobné výpisy přiznaných kreditů a známek
- uznávají se všechny kredity spojené s úspěšně dokončenými vzdělávacími složkami absolvovanými v rámci schválené studijní smlouvy; výsledky by měly být vydány a předány bez prodlení
- existují objektivní postupy pro interpretaci udělených známek tak, aby v případné konečné udělené kvalifikaci byly náležitě odraženy i známky a nikoli pouze kredity.

6. Klíčové dokumenty ECTS

Z části Hlavní charakteristiky:

„Přenos a akumulaci kreditů zjednodušují klíčové dokumenty ECTS (katalog kurzů, formulář přihlášky pro studenta, studijní smlouva a výpis studijních výsledků) a rovněž dodatek k diplomu.“

Klíčové dokumenty ECTS popsané v této části představují hojně využívaný a akceptovaný způsob sdělování informací, které jsou užitečné pro všechny studenty (včetně mobilních a nemobilních studentů), akademické a administrativní pracovníky, zaměstnavatele a další zúčastněné strany. Správné používání klíčových dokumentů ECTS zajišťuje průhlednost a zvyšuje kvalitu ve vysokoškolském vzdělávání.

Instituce v rostoucí míře sledují výsledky studentů systematickým způsobem pomocí počítačových evidenčních systémů, které slučují údaje obsažené v klíčových dokumentech ECTS a dalších dokumentech, jako je například dodatek k diplomu²⁹.

²⁷ Předpoklady: požadované předchozí znalosti, obvykle definované formou úspěšného absolvování jiných (předcházejících) vzdělávacích složek. Sounáležitosti: vzdělávací složky, které vyžadují, aby student měl současně nebo bezprostředně po úspěšném osvojení výsledků učení, jež tyto vzdělávací složky poskytují, zapsány jiné vzdělávací složky.

²⁸ Při přípravě studijních smluv by se mělo vycházet spíše z koncepce citlivého „spravedlivého uznávání“ než z požadavku striktní shody, což je ve shodě s vysvětlující zprávou k úmluvě o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu z roku 1997: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/165.htm>

6.1. Katalog kurzů

Prvním z klíčových dokumentů je katalog kurzů. Ten je hlavním vodítkem pro všechny studenty dané instituce.

O přesném formátu katalogu rozhoduje každá instituce. Instituce může považovat za vhodnější oddělit obecné informace pro studenty od informací pro akademické pracovníky. V každém případě by měly být všechny informace podrobné, srozumitelné a aktuální. Katalog by měl být zveřejněn na webové stránce instituce, aby byl snadno přístupný všem zúčastněným stranám. Měl by být zveřejněn dostatečně dopředu, aby studenti měli čas na rozhodování.

V dalším textu (část 6.1.1) naleznete kontrolní seznam shrnující doporučený obsah katalogu. Tento kontrolní seznam uvádí všechny informace, které by měl katalog kurzů obsahovat. Je nezbytné, aby v něm byly dobře a srozumitelně zdokumentovány informace o nabízených kvalifikacích, postupech výuky, učení a hodnocení, úrovni programů, jednotlivých vzdělávacích složkách a zdrojích, které budou mít studenti k dispozici.

Všichni studenti by měli být schopni z katalogu vyčíst, kdo jim poskytne potřebnou radu, ať už na úrovni instituce, nebo na úrovni kateder/předmětů. Je proto důležité, aby katalog obsahoval jména kontaktních osob a informace o tom, jak, kdy a kde je lze kontaktovat.

Zásady transparentnosti a přístupnosti se vztahují i na jazyky. Publikace by měla být k dispozici na webových stránkách nejenom v místním jazyce, ale v optimálním případě i v dalším hojně používaném jazyce, aby se zvýšila transparentnost na mezinárodní úrovni³⁰. Odkazy na příklady katalogů kurzů naleznete na stránce http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

6.1.1 Kontrolní seznam ke katalogu kurzů

Část 1: Údaje o instituci:

- název a adresa
- organizace akademického roku
- akademické orgány
- obecný popis instituce (včetně typu a právní formy)
- seznam nabízených studijních programů
- obecné požadavky na přijetí
- obecné zásady uznávání předchozího vzdělávání (formálního, informálního a neformálního)
- přijímací řízení, zápis
- přidělení kreditů ECTS na základě pracovní zátěže nutné k tomu, aby student dosáhl očekávaných výsledků učení
- studijní poradenství

Část 2: Informace o studijních programech

Obecný popis:

- udělovaná kvalifikace
- úroveň kvalifikace
- požadavky na přijetí
- požadavky na uznání předchozího vzdělávání (formálního, informálního a neformálního)

²⁹ Dodatek k diplomu je také součástí balíčku nástrojů transparentnosti Europass <http://europass.cedefop.europa.eu/europass/home/hornav/Introduction/navigate.action>

³⁰ Druhým jazykem vyžadovaným pro instituce žádající o certifikát ECTS label je angličtina.

Příručka pro uživatele ECTS

- kvalifikační požadavky a předpisy
- profil programu
- hlavní výsledky učení
- profesní profil absolventů s příklady
- přístup k dalšímu vzdělávání
- struktura kurzů (60 kreditů za akademický rok při prezenčním studiu)
- organizace a pravidla zkoušek, hodnocení a hodnocení (známkování)
- požadavky pro úspěšné absolvování
- uplatnění absolventů
- forma studia (prezenční, distanční, e-learning...)
- garant programu

Popis jednotlivých vzdělávacích složek

- název předmětu
- kód předmětu
- typ předmětu (povinný, volitelný)
- úroveň předmětu (první, druhý nebo třetí cyklus, případně dílčí úroveň)
- (případně) ročník studia
- semestr / trimestr, kdy je předmět vyučován
- počet přidělených kreditů ECTS
- jméno vyučujícího (jména vyučujících)
- výsledky učení dané vzdělávací složky
- forma studia (prezenční, distanční, e-learning...)
- předpoklady a další požadavky
- doporučené volitelné vzdělávací složky
- obsah kurzu
- doporučená nebo povinná literatura
- plánované vzdělávací činnosti a výukové metody
- hodnoticí metody a kritéria
- jazyk výuky
- odborné praxe, stáže

Část 3: Obecné informace pro studenty:

- životní náklady
- ubytování
- stravování
- lékařská péče
- vybavení pro studenty se speciálními potřebami
- pojištění
- finanční podpora studentů
- studijní oddělení
- studovny, vzdělávací pomůcky
- mezinárodní programy
- praktické informace pro mobilní studenty
- jazykové kurzy
- pracovní stáže
- sportovní vybavení, mimoškolní a zájmové činnosti
- studentské asociace

6.2. Formulář přihlášky pro studenta

Přihláška pro studenta ECTS byla vytvořena pro mobilní studenty, kteří zamýšlejí strávit omezenou dobu studiem v jiné instituci. Studenti, kteří zamýšlejí dokončit studium v jiné instituci, by se měli zapsat podle řádných postupů dané instituce a budou vyplňovat jiný typ přihlášky.

Formulář přihlášky pro studenta obsahuje všechny nezbytné informace o mobilním studentovi, které potenciální hostitelská instituce potřebuje. Pokud instituce potřebuje od přijíždějících studentů další informace (např. ohledně ubytování nebo zvláštních zdravotních potřeb), může si je vyžádat samostatně.

Tato příručka obsahuje vzorový formulář přihlášky pro studenta, který naleznete rovněž na stránce http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm. Instituce si mohou vzorový formulář přizpůsobit (přidat logo a další konkrétní údaje), ale měly by se zasadit o to, aby přihláška obsahovala všechny náležitosti a pokud možno bylo dodrženo vzorové pořadí.

6.3. Studijní smlouva

Ve vysokoškolských institucích se studenti obvykle zapisují do určitého studijního programu a na konkrétní kurzy/moduly trvající v délce jednoho roku nebo semestru. Pro domácí studenty zápis v praxi představuje studijní smlouvu. Zápisem studenta vysokoškolská instituce uzavírá se studentem dohodu, že mu poskytne zapsané kurzy a přizná kredity, pokud student dosáhne očekávaných výstupů z učení.

6.3.1 Studijní smlouva pro mobilní studenty

Studijní smlouva ECTS byla původně vytvořena pro mobilní studenty, kteří chtějí mít v ruce závaznou dohodu, než nastoupí na studijní pobyt. Při použití v souvislosti se zahraničními studenty obsahují studijní smlouvy seznam kurzů nebo modulů nebo jiných vzdělávacích složek, které student zamýšlí absolvovat v hostitelské instituci, společně s kódy těchto složek a počty kreditů.

Studijní smlouva ECTS se uzavírá na semestr nebo rok studia a musí být podepsána domovskou institucí, hostitelskou institucí a studentem. Jménem institucí ji smí podepsat pouze osoby, které jsou institucí oprávněny vázat. Hostitelská instituce se zavazuje zapsat příchozího studenta do plánovaných kurzů/modulů a poskytnout požadované vzdělávací činnosti; domovská instituce se zavazuje uznat kredity, které student získá ve druhé instituci. Student by si neměl být nucen sám dojednat uznání s jednotlivými akademickými pracovníky. Studijní smlouva doložená výpisem studijních výsledků by měla zaručovat plné uznání studijního programu absolvovaného v hostitelské instituci.

Může se stát, že po příjezdu mobilního studenta bude nezbytné studijní program upravit. V takových případech by měla být studijní smlouva co nejdříve upravena a znovu podepsána všemi třemi stranami: domovskou institucí, hostitelskou institucí a studentem. Jedině tak lze plně zaručit, že studentovi bude období studia v zahraničí uznáno.

Tato příručka obsahuje vzorovou studijní smlouvu, kterou naleznete rovněž na stránce http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm. Instituce si mohou vzor přizpůsobit (přidat logo a další konkrétní údaje), ale měly zajistit, aby smlouva obsahovala všechny náležitosti a pokud možno bylo dodrženo vzorové pořadí.

6.3.2 Studijní smlouva na pracovní stáži – pracovní plán stáže

Studijní smlouvy pro pracovní stáže nebo pracovní plány stáže jsou nezbytné i pro pracovní stáže, které jsou povinnou součástí studijních programů. Měly by obsahovat stejné náležitosti jako běžná studijní smlouva, i když samozřejmě s určitými rozdíly.

V pracovním plánu stáže by mělo být jasně uvedeno místo, kde se stáž uskuteční, období, práce, kterou bude student vykonávat (popis práce), práva a povinnosti studenta a očekávané výsledky učení. V pracovním plánu musí být dále stanoveno, jaké hodnoticí metody a kritéria budou použity k posouzení, zda student dosáhl očekávaných výsledků učení, a kdo bude toto hodnocení provádět, tj. úloha poskytovatele stáže (zaměstnavatele) a případně hostitelské instituce.

Pracovní plán stáže by měl být podepsán třemi zúčastněnými stranami – studentem, domovskou vzdělávací institucí a poskytovatelem stáže (zaměstnavatelem). Pokud je do věci zapojena také hostitelská instituce, měl by být pracovní plán podepsán i touto institucí. Primární odpovědnost nese instituce, která uděluje diplom. V pracovním plánu stáže by měl být uveden počet kreditů ECTS, které budou studentovi přiznány, pokud dosáhne očekávaných výstupů z učení.

Tato příručka obsahuje vzorový pracovní plán stáže, který naleznete rovněž na stránce http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm. Instituce si mohou vzor přizpůsobit (přidat logo a další konkrétní údaje), ale měly by zajistit, aby pracovní plán obsahoval všechny náležitosti a pokud možno bylo dodrženo vzorové pořadí.

6.4. Výpis studijních výsledků

Řada institucí vydává každému studentovi na konci každého semestru nebo roku výpis studijních výsledků. Tento výpis je pro studenta i instituci důležitým dokumentem. Poskytuje studentovi přesný a aktuální obrázek o jeho pokroku, absolvovaných vzdělávacích složkách, počtu získaných kreditů ECTS a známkách, kterými byl ohodnocen. Výpis studijních výsledků ECTS je oficiálním vysvědčením, které se vystavuje v dohodnutém formátu. Je to důležitý formální dokument, který dokládá pokrok studenta a je podkladem pro uznávání.

Domovská instituce vystaví pro studenta výpis studijních výsledků a zašle jej ještě před odjezdem studenta hostitelské instituci každého vyjíždějícího studenta, aby jí poskytla informace o vzdělávacích složkách, které již student absolvoval, o jejich úrovni a dosažených výsledcích. Hostitelská instituce následně vystaví každému příchozímu studentovi na konci období studia v zahraničí nový výpis studijních výsledků a zašle jej domovské instituci za účelem formálního stvrzení vykonané práce, přiznaných kreditů a místních známek, které student během období mobility obdržel.

Výpis studijních výsledků je zásadním dokumentem dokládajícím pokrok všech studentů a podkladem pro uznávání výstupů z učení, a proto je velmi důležité určit, kdo zodpovídá za jeho vystavení, jak se výpis vystavuje a jak se doručuje.

Tato příručka obsahuje vzorový výpis studijních výsledků, který naleznete rovněž na stránce http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm. Instituce si mohou vzor přizpůsobit (přidat logo a další konkrétní údaje), ale měly by zajistit, aby pracovní plán obsahoval všechny náležitosti a pokud možno bylo dodrženo vzorové pořadí.

7. Doporučená literatura

7.1. Kreditní a kvalifikační systémy

Evropské nástroje:

- *Rámcem kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání*
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/QF-EHEA-May2005.pdf>
 Background report: *A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area*, Ministry of Science, Technology and Innovation (Situační zpráva: *Rámcem kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání*), 2005
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/050218_QF_EHEA.pdf
- *Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení Evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení*
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:111:0001:0007:CS:PDF>
 Další informace o Evropském rámci kvalifikací:
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm#doc
- Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu (CETS 165, 1997)
<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/Que-VoulezVous.asp?NT=165&CL=ENG>
 Vysvětlující zpráva k úmluvě:
<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/165.htm>

Publikace na evropské úrovni:

- Tuning Educational Structures in Europe
- (2007)
http://tuning.unideusto.org/tuningeu/images/stories/template/General_Brochure_final_version.pdf
 Další informace o projektu Tuning:
<http://unideusto.org/tuning> nebo: <http://www.rug.nl/let/tuningeu>

Důležité zprávy z „Boloňských“ seminářů:

- Boloňský seminář „Development of a Common Understanding of Learning Outcomes and ECTS“, Porto, Portugalsko, 19.—20. června 2008, závěrečná zpráva a doporučení
http://portobologna.up.pt/documents/BS_P_Report_20080915_FINAL.pdf
 Další informace o semináři (vstupy, prezentace):
<http://portobologna.up.pt/>
- Boloňský seminář „ECTS based on learning outcomes and student workload“, Moskva, Rusko, 17.—18. dubna 2008, závěry
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/documents/Moscow_April2008_conclusions_final.pdf
- Wagenaar, Robert (2006): „An Introduction to the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)“ v publikaci: EUA, *Bologna Handbook. Making Bologna Work*. Berlín: European University Association
<http://www.eua.be/publications/bolognahandbook/>
- Le Mouillour, Isabelle, pro Cedefop (2005): *European approaches to credit (transfer) systems in VET*, Cedefop Dossier 12. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských

Příručka pro uživatele ECTS

společenství

http://www.trainingvillage.gr/etv/Upload/Information_resources/Bookshop/424/6014_en.pdf

- Adam, Stephen (2004): *Improving the recognition system of degrees and study credit points in the European Higher Education Area*.
Boloňský seminář o uznávání, lotyšská univerzita, Riga, 3.–4. prosince 2004, seminář pořádaný pod záštitou lotyšských úřadů a Rady Evropy, za podpory z programu EU Socrates. Závěrečná zpráva a doporučení z konference.
http://www.aic.lv/rigaseminar/documents/Riga_Final_ReportP_S_Adam.pdf
- European Association for Quality Assurance in Higher Education ((2005): *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, Helsinky: Evropské sdružení pro zabezpečení kvality ve vysokoškolském vzdělávání
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/Standards-and-Guidelines-for-QA.pdf>
- Gehmlich, Volker (2006): „The Added Value of Using ECTS“ v publikaci: *EUA, Bologna Handbook. Making Bologna Work*. Berlín: European University Association
<http://www.eua.be/publications/bologna-handbook/>

7.2. Příprava studijních plánů

- Volker Gehmlich, Andy Gibbs, Raimonda Markeviciene, Terence Mitchell, Graeme Roberts, Anne Siltala, Marina Steinmann (2008): *Yes! Go! A Practical Guide to Designing Degree Programme with Integrated Transnational Mobility*, DAAD
<http://eu.daad.de/eu/mocca/06493.html>

7.3. Výsledky učení

- Boloňský seminář „Learning Outcomes Based Higher Education - The Scottish Experience“ Edinburg, Velká Británie, 21.–22. února 2008. Závěry a doporučení
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/documents/Edinburgh/Edinburgh_Feb08_Final_Conclusions_and_Recommendations.pdf
Závěrečná zpráva
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/documents/Edinburgh/Edinburgh_Feb08_final_report.pdf
Další informace o semináři (vstupy, prezentace):
<http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/Edinburgh2008.htm>
- Adam, Stephen (2008): *Learning Outcomes Current Developments in Europe: Update on the Issues and Applications of Learning Outcomes Associated with the Bologna Process..* Edinburg: Skotská vláda
Prezentováno na Boloňském semináři „Learning Outcomes Based Higher Education - The Scottish Experience“ (únor 2008, Edinburg).
http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/BolognaSeminars/documents/Edinburgh/Edinburgh_Feb08_Adams.pdf
- Adam, Stephen (2004): *Using Learning Outcomes: A consideration of the nature, role, application and implications for European education of employing learning outcomes at the local, national and international levels* <http://www.pedagogy.ir/images/pdf/usinglearning-outcomes-eu.pdf>

- Kennedy, Declan, Hyland, Aine, a Ryan, Norma (2006): „Writing and Using Learning Outcomes: A Practical Guide“ v publikaci: *EUA, Bologna Handbook. Making Bologna Work*. Berlín: European University Association
<http://www.bologna.msmt.cz/files/learningoutcomes.pdf>
Prezentováno na Boloňském semináři „Using Learning Outcomes“ (červenec 2004, Edinburg).
http://www.bologna-bergen2005.no/EN/Bol_sem/Seminars/040701-02Edinburgh/040620LEARNING_OUTCOMESAdams.pdf
- Cedefop (2008): *The Shift to Learning Outcomes: Conceptual, political and practical developments in Europe*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství
Shrnutí:
http://www.trainingvillage.gr/etv/Upload/Information_resources/Bookshop/494/4079_en.pdf
Celý text zprávy dosud nebyl zveřejněn.

7.4. Národní publikace

Všechny země zveřejnily informace o svých národních systémech kvalifikací a kreditů (nebo v současné době pracují na jejich zveřejnění). Příkladem zemí, které tak již učinily, jsou Skotsko a Irsko.

- The Scottish Credit and Qualifications Framework
<http://www.scqf.org.uk>
- National Qualifications Authority of Ireland – National Framework of Qualifications
<http://www.nfq.ie/nfq/en/index.html>
- HRK (2007) Bologna Reader II, Neue Texte und Hilfestellungen zur Umsetzung der Ziele des Bologna-Prozesses an deutschen Hochschulen, Bonn
http://www.hrk.de/bologna/de/Bologna_Reader_gesamt.pdf
- Gehmlich, Volker (2008): Die Einführung eines Nationalen Qualifikationsrahmens in Deutschland – DQR – Untersuchung der Möglichkeiten für den Bereich des formalen Lernens, Osnabrück : Univ., Fak. für Wirtschafts- und Sozialwiss
- Meijers, van Overveld, Perrenet ve spolupráci s Borghuis a Mutsaers (2005): Criteria for Academic Bachelor's and Master's Curricula
http://www.jointquality.nl/content/descriptors/AC_English_Gweb.pdf
- Hildbrand, Tresp, Jager Tuckmantel (2008): The Curricula Reform at Swiss Institutes of Higher Education: An Analysis of the Current State and Perspectives in the Bologna Reform
www.crus.ch/dms.php?id=5499

8. Slovníček pojmů

Tento slovníček obsahuje definice pojmů používaných v této příručce pro uživatele ECTS.

Akumulace	Proces, kdy student shromažďuje kredity, které mu byly přiznány za dosažení očekávaných výsledků učení vzdělávacích složek nebo jiných vzdělávacích činností.
Přidělování kreditů	Proces přiřazování určitého počtu kreditů kvalifikacím / vzdělávacím programům nebo jiným vzdělávacím složkám.
Hodnocení	Celá škála metod (písemné, ústní a praktické testy / zkoušky, projekty a portfolia) používaných k posouzení, zda student dosáhl očekávaných výsledků učení.
Hodnoticí kritéria	Popisy toho, co má student dělat, aby prokázal, že dosáhl určitých výsledků učení.
Přiznání kreditů	Akt, jímž je studentovi uděleno tolik kreditů, kolik je jich přiděleno na příslušnou vzdělávací složku nebo kvalifikaci. Přiznání kreditů je potvrzením, že byly zhodnoceny výsledky učení studenta a že student splňuje požadavky dané vzdělávací složky nebo kvalifikace.
Kompetence	Dynamická kombinace kognitivních a metakognitivních dovedností, znalostí a porozumění, meziosobních, intelektuálních a praktických dovedností a etických hodnot. Podpora těchto kompetencí je cílem všech vzdělávacích programů. Kompetence jsou rozvíjeny ve všech částech kurzu a hodnoceny v různých stádiích programu. Některé kompetence se vztahují k oborové oblasti (k určité oblasti studia), jiné jsou všeobecné (společné pro celý program vedoucí k titulu). Rozvoj kompetencí obvykle probíhá integrovaným a cyklickým způsobem v celém programu.
Prominutí	Prominutí je pojem, který se používá v některých národních systémech, když zkušková komise promine studentovi opakování zkoušky z určité vzdělávací složky, u které propadl (nebo částečně propadl), pokud ostatní související vzdělávací složky absolvoval s dostatečně dobrými známkami.
Hodiny kontaktní výuky	Hodiny (obvykle v délce 45–60 minut), které studenti tráví činnostmi vedenými akademickými pracovníky.
Kredit (ECTS)	Kvantifikované prostředky pro vyjádření objemu učení na základě pracovní zátěže nutné k tomu, aby studenti dosáhli očekávaných výsledků procesu učení na dané úrovni.
Cyklus	Kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání jsou rozděleny do tří cyklů. Jedním z cílů uvedených v Boloňské deklaraci z roku 1999 bylo „přijetí systému založeného v zásadě na dvou základních cyklech, pregraduálním a postgraduálním“. V roce 2003 bylo do Boloňské struktury zahrnuto ještě doktorské studium, které se stalo třetím cyklem.
Deskriptory cyklů (úrovně)	Obecné popisy obvyklých očekávaných výsledků každého z tří cyklů. Dobrým příkladem obecných deskriptorů cyklů (úrovně) jsou tzv.

	„Dublinské deskriptory“, které se (společně s ECTS) staly jedním ze základů rámce kvalifikací Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.
Vzdělávací složka	Samostatná a formálně vymezená zkušenost v oblasti učení (například předmět, modul, seminář nebo praxe).
Formální učení	Učení, které obvykle zajišťuje vzdělávací instituce nebo instituce odborné přípravy, je strukturované (pokud jde o cíle učení, čas nebo prostředky) a vede k udělení certifikátu. Formální učení je z hlediska toho, kdo se učí, záměrné.
Informální učení	Učení vyplývající z každodenních činností prováděných v práci, v rodině nebo ve volném čase. Není strukturované (pokud jde o cíle učení, čas nebo prostředky). Informální učení může být záměrné, ale ve většině případů je nezáměrné (nebo neplánované/nahodilé).
Student	Osoba, která je zapojena do procesu učení (formálního, neformálního nebo informálního)
Zaměřený na studujícího (přístup nebo systém)	Přístup nebo systém podporující koncepci vzdělávacích programů, které jsou zaměřeny na výsledky studentů, přizpůsobují se individuálním potřebám studentů a respektují přiměřenou pracovní zátěž studentů (tj. pracovní zátěž, která je po celou dobu trvání vzdělávacího programu přijatelná). Učení zaměřené na studenta poskytuje studentům větší volnost při výběru obsahu, způsobu, rychlosti a místa výuky.
Výstupy z učení	Popisy toho, co by měl student znát, čemu by měl rozumět a co by měl být schopen dělat po úspěšném dokončení procesu učení.
Deskriptor úrovně	Obecný popis obvyklých výsledků studentů, kterým byla v rámci určité soustavy kvalifikací udělena kvalifikace jisté úrovně.
Modul	Ucelený blok v systému, kde je všem blokům přiřazen stejný počet kreditů nebo jeho násobky.
Neformální učení	Učení, které nezajišťuje vzdělávací instituce nebo instituce odborné přípravy a které obvykle nevede k získání formálního osvědčení. Je nicméně strukturované (pokud jde o cíle učení, čas nebo prostředky). Neformální učení je z hlediska toho, kdo se učí, záměrné.
Program (vzdělávací)	Soubor vzdělávacích složek založených na výsledcích učení, které se uznávají za účelem udělení konkrétní kvalifikace.
Postup	Proces umožňující studentům přejít z jedné fáze kvalifikace do další a mít přístup ke vzdělávacím programům, které připravují na získání kvalifikací vyšší úrovně než je ta, kterou student již má.
Pravidla postupu	Soubor pravidel, která definují podmínky pro postup studentů v rámci kvalifikací a směrem k dalším kvalifikacím.
Kvalifikace	Jakýkoli titul, diplom nebo jiné osvědčení vydané kompetentním orgánem dokládající úspěšné dokončení uznaného studijního programu.
Národní rámec	Popis na národní úrovni nebo na úrovni vzdělávacího systému, který

kvalifikací (pro vysokoškolské vzdělávání)	je mezinárodně chápán a jehož prostřednictvím je možné vymezit všechny kvalifikace a jiné výsledky učení ve vysokoškolském vzdělávání a vzájemně je logickým způsobem provázat a který definuje vztah mezi vysokoškolskými kvalifikacemi.
Zabezpečování kvality	Proces nebo více procesů přijatý(ch) na národní a institucionální úrovni s cílem zajistit kvalitu vzdělávacích programů a udělovaných kvalifikací.
Uznávání kreditů	Proces, jehož prostřednictvím instituce stvrdí, že výsledky učení dosažené a ohodnocené v jiné instituci splňují (některé nebo všechny) požadavky určitého programu, jeho složky nebo kvalifikace.
Uznávání neformálního a informálního učení	Proces, jehož prostřednictvím instituce stvrdí, že výsledky učení dosažené a ohodnocené v jiných vzdělávacích prostředích (formálních, neformálních nebo informálních) splňují (některé nebo všechny) požadavky určitého programu, jeho složky nebo kvalifikace.
Student	Osoba, která je zapsána ve formálním vzdělávacím programu
Přenos	Proces, kdy jsou kredity získané v jednom kontextu uznány v jiném kontextu pro účely dosažení kvalifikace.
Pracovní zátěž	Doba, kterou student běžně potřebuje k tomu, aby dokončil všechny činnosti související s učením (přednášky, semináře, projekty, praktická práce, samostudium a zkoušky), které jsou nutné pro dosažení očekávaných výsledků učení.

Příloha 1 Perspektivy studentů v souvislosti s používáním ECTS

Jedním z cílů ECTS je zajistit, aby v procesu učení byly zohledňovány výsledky, aspirace a schopnosti studentů. Implementace systému ECTS by měla poskytnout studentovi ochranu a spravedlivý přístup.

V instituci používající ECTS mají studenti právo očekávat:

- **katalog kurzů** jasně popisující studijní plány a obsahující očekávané výsledky učení a jednotlivé vzdělávací složky společně s **počty přidělených kreditů ECTS**
- **metody hodnocení**, které jsou přiměřené očekávaným výsledkům učení a pracovní zátěži
- to, že **informace** o těchto metodách hodnocení budou k dispozici s dostatečným předstihem
- **přiznání počtu kreditů ECTS** odpovídajícího každé vzdělávací složce poté, co student úspěšně projde hodnocením
- účast na pravidelném **sledování a úpravě** odhadované pracovní zátěže a s tím souvisejícím přidělením kreditů
- **účast** zástupců studentů v procesu implementace ECTS
- možnosti **vedení** a podpory
- příležitost nechat si pro účely dalšího studia uznat **dřívější výsledky učení**, například neformálního nebo informálního, a kredity z jiných institucí
- právo odvolat se, pokud jim nejsou přiznány kredity za vzdělávací složky, které studenti úspěšně absolvovali.

V případech mobility:

- za období studia v zahraničí nebo v jiné instituci na základě studijní smlouvy – **plné akademické uznání** kreditů, které student získal během období studia v zahraničí, domácí vysokoškolskou institucí v souladu se studijní smlouvou³¹, aniž by musel znovu podstupovat hodnocení,
- za období studia v zahraničí nebo v jiné instituci bez studijní smlouvy – **spravedlivé uznání** kreditů, které student získal během tohoto období studia, a jejich **zohlednění s ohledem** na udělení kvalifikace
- pečlivé a spravedlivé zohlednění známek, které student získal v hostitelské instituci, domovskou institucí.

V případech uznávání neformálního a informálního učení:

- přiznání **stejného počtu kreditů**, jaký připadá na formální vzdělávací složky se srovnatelnými výsledky učení.

³¹ http://ec.europa.eu/education/archive/million/charter_en.pdf

Příloha 2 Doporučení pro instituce ohledně uznávání doby studia v zahraničí v rámci bilaterálních smluv

Výběr partnerských institucí

Výměnné smlouvy se doporučuje uzavírat s institucemi:

- které poskytují dostatečné popisy svých programů obsahující počty kreditů, výsledky učení, přístupy k výuce a učení a metody hodnocení
- jejichž standardy považuje vaše instituce za dostatečné pro své studenty, aby mohla akceptovat výukové a hodnotící postupy těchto institucí bez toho, aby musela vyžadovat jakoukoli další práci nebo hodnocení.

Smlouvy byste měli uzavírat nejenom s institucemi, které nabízejí podobné programy jako vaše instituce, ale i s institucemi nabízejícími programy doplňkové, abyste tak rozšířili možnosti svých studentů.

Začlenění mobility do programů

Za účelem začlenění mobility do svého studijního plánu:

- vytipujte semestr nebo rok, kdy by do studijního programu nejlépe zapadalo studium v zahraničí (vhodný okamžik pro mobilitu)
- naplánujte do tohoto semestru/roku vzdělávací složky, jejichž výsledků učení lze nejnáze dosáhnout v zahraničí (např. jazykové kurzy, mezinárodní nebo srovnávací kurzy, doplňkové/volitelné kurzy, přípravu disertační práce, praxi atd.)
- vytipujte v partnerských institucích katedry nebo studijní plány, kde by se dalo dosáhnout podobných, doplňkových a souvisejících výsledků učení.

Rozdělení akademických povinností

Jmenujte na každé katedře nebo pro každou tématickou oblast akademického pracovníka, který bude oprávněn:

- schvalovat programy studia v zahraničí a dle potřeby je upravovat (podepsat studijní smlouvu)
- garantovat plné uznání takových programů jménem odpovědného akademického orgánu (podepsat protokol o uznání).

Jednání s jednotlivými vyjíždějícími studenty

Než student vyjede do zahraničí, odpovědný pracovník:

- se studentem projedná a schválí konečnou podobu studijní smlouvy obsahující program studia v zahraničí na daný semestr nebo rok (cca 30 nebo 60 kreditů); tento program bude mít podobné, doplňkové nebo související výsledky učení ve vztahu k programu domovské instituce, ale nemusí mít nutně stejný obsah
- předem zaručí, že všechny kredity získané ve schváleném studijním programu v zahraničí budou studentovi uznány, přeneseny do domovského programu a započítány při plnění požadavků na udělení kvalifikace.

Příručka pro uživatele ECTS

Po návratu studenta odpovědný pracovník:

- převede všechny kredity získané ve schváleném studijním programu v zahraničí (podle výpisu studijních výsledků) do studentova oficiálního domovského studijního programu, s uvedením vzdělávacích činností, s nimiž souvisejí, a názvů v originále; získané kredity budou následně uvedeny v dodatku k diplomu, a to společně s názvem instituce, kde je student získal.
- započte kredity získané v zahraničí pro účely uspokojení konkrétních kurikulárních požadavků tak, jak bylo předem dohodnuto ve studijní smlouvě; pokud jde o další kredity získané v zahraničí nad rámec studijní smlouvy, nemusí být tyto kredity uznány v plné výši a plné uznání se provádí pouze v případě, pokud student přiveze více než 30/60 kreditů.

Příloha 3 Klasifikační tabulka ECTS

Úvod

První část této přílohy popisuje dosavadní vývoj snah o vytvoření spolehlivého systému pro výklad a převod známek. Druhá část popisuje zjednodušený systém, tzv. „klasifikační tabulku ECTS“. Zjednodušený systém vychází z předchozí verze a podobně jako ona vyžaduje, aby vysoké školy sledovaly své klasifikační postupy a kulturu, což je osvědčená praxe v mnoha evropských institucích. Klasifikační stupnice ECTS umožňuje univerzitám zajistit spravedlivý přenos a uznávání známek mobilních studentů. Připomínky uživatelů k nové verzi jsou velice vítané.

Vývoj

Je známo, že ve vzdělávacích systémech v Evropě se v historii vyvinuly různé přístupy ke klasifikaci, které jsou hluboce zakořeněny v jejich akademických a kulturních tradicích. A je třeba říci, že odlišnosti mezi způsoby klasifikace existují nejenom mezi jednotlivými zeměmi, ale že navíc i různé instituce a obory přistupují ke klasifikaci různě. I když je důležité tyto rozdíly respektovat, je zároveň důležité, aby tyto způsoby klasifikace byly v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání transparentní a aby známky udělované ve všech zemích, institucích nebo oborech byly přiměřeně srozumitelné všem lidem z různých kultur a aby byly v případě potřeby srovnatelné. Mobilní studenti mají právo na spravedlivé zacházení se svými známkami, když si převádějí kredity z jedné instituce/země do jiné, protože na jejich výkonu mohou záviset stipendia nebo jiné výhody. Stejně důležitá je transparentnost klasifikace pro absolventy, kteří žádají o práci ve své vlastní zemi nebo v zahraničí.

V minulých letech byl tento problém řešen tak, že pokyny k ECTS obsahovaly doporučení, aby evropské instituce používaly vedle své národní klasifikační stupnice jednotnou evropskou klasifikační stupnici, která sloužila k převodu klasifikací do jiných klasifikačních systémů. Tato evropská stupnice byla založena na statistickém rozdělení známek znamenajících pro každý program, že student vyhověl, které ukazovalo, jak se národní klasifikační stupnice ve skutečnosti používá, a umožňovalo srovnání se statistickými rozděleními známek v analogickém programu jiné instituce.

V prvním kroku implementace klasifikační stupnice ECTS bylo třeba, aby instituce, které se byly ochotny tohoto programu pro zvýšení transparentnosti klasifikace zúčastnit, shromáždily potřebné statistické údaje. Ve vzdělávacích systémech, které standardně prováděly hodnocení studentů v každém kurzu/modulu, bylo možné poskytnout statistické údaje přímo za aktuální skupinu studentů. V ostatních případech bylo statistické rozdělení založeno na známkách udělených v předchozích dvou nebo třech letech stanovené referenční skupině – v jednom programu nebo skupině homogenních programů – z nichž se dal vyvodit určitý obecný závěr o klasifikaci. Tyto údaje, které byly shromážděny ve velkém množství institucí v Evropě, ukázaly, jak se národní klasifikační stupnice ve skutečnosti používají. Například učitelé ve francouzských institucích mají tendenci častěji používat dolní polovinu své klasifikační stupnice, zatímco jejich italské kolegové více využívají její horní polovinu. Pokud jde o rozdělení mezi obory, údaje z mnoha italských institucí ukázaly, že učitelé technických předmětů mají tendenci dávat obecně horší známky než učitelé předmětů humanitních. I když tyto vzorce chování byly zúčastněnými stranami v praxi podvědomě vnímány, je zajímavé zjistit, že jsou i statisticky dokazatelné. Tabulka rozdělení známek vypracovaná pro určitou referenční skupinu umožňuje usadit každou jednotlivou známku, kterou nyní student získá, do jejího vlastního kontextu a lépe tak porozumět úrovni výkonu studenta a porovnat ji s úrovní výkonu studentů v podobném postavení v jiných prostředích.

Příručka pro uživatele ECTS

Ve druhém kroku implementace klasifikační stupnice ECTS byla křivka statistického rozdělení pro každou referenční skupinu rozčleněna do pěti úseků (horních 10 %, dalších 25 %, dalších 30 %, dalších 25 %, dolních 10 %), které byly označeny jako A, B, C, D a E. Tyto úseky se staly prostředkem umožňujícím přímý převod známek z jednoho vysokoškolského programu v určité zemi/instituce do podobného programu v jiné zemi/instituci. Kupříkladu pokud na základě statistických údajů získává ve francouzském programu známku 14 horních 10 % studentů, pak student, který získá známku 14, může dostat na výpis známek ECTS známku A. Francouzská známka 14 je jednou z nejlepších známek dosahovaných v daném programu a je srovnatelná se známkami, které mají ve stejném oboru v jiné zemi/instituci podobné procento a rovněž spadají do pásma A – v italské instituci to může být například známka 30.

Na základě zkušeností, které byly učiněny s pětibodovou klasifikační stupnicí ECTS v uplynulých letech, lze říci, že implementace druhého výše popsaného kroku se ukázala být příliš náročnou, zejména v národních klasifikačních systémech s pěti nebo méně stupni znamenajícími, že student vyhověl, které se jen těžko mohly vejít do předem definované procentní struktury, s níž se počítalo ve stupnici ECTS. Evropské instituce proto využívaly stupnici ECTS v dosti omezené míře.

Zjednodušený systém: klasifikační tabulka ECTS

Ve snaze zjednodušit celý postup a současně nadále sledovat cíl zvýšit transparentnost klasifikace v Evropě navrhujeme používat „klasifikační tabulku ECTS“, která se zaměřuje na první krok pětibodového systému. Institucím tak stačí zpracovat statistické rozdělení svých vlastních známek do běžné tabulkové podoby. Klasifikační stupnici ECTS založenou na předem definované procentní struktuře tak nahradí jednoduchá statistická tabulka sestavená pro každá vysokoškolský program nebo skupinu homogenních programů.

Jinými slovy, univerzity se už nemusejí snažit napasovat své klasifikační postupy do standardního rozdělení, stačí, aby si pouze určily skutečná procenta studentů, kteří dostávají každou „místní“ známku.

Příklad:

Národní známka / známka instituce	Celkový počet udělený v referenční skupině	Procento z celkového počtu
10	50	5 %
9	100	10 %
8	350	35 %
7	300	30 %
6	200	20 %
	1 000	100 %

Tuto **klasifikační tabulku ECTS** lze sestavit pro národní klasifikační stupnice jakékoli velikosti, z údajů za příslušnou referenční skupinu, které jsou snadno dostupné v záznamech instituce. Uvedení tabulky na výpisu studijních výsledků a dodatku k diplomu usnadní interpretaci každé známky a nebude vyžadovat žádný další výpočet.

Nová **klasifikační tabulka ECTS** umožňuje otevřenější srovnání dvou nebo více klasifikačních systémů a kultur, což lze dokreslit dalším příkladem:

Národní známka / známka instituce Země/systém A	Procento udělených známek*	Národní známka / známka instituce Země/systém B	Procento udělených známek*
--	----------------------------	--	----------------------------

30 a více	5,6 %	1	20 %
30	15,7 %	2	35 %
29	0,5 %	3	25 %
28	12,3 %	4	20 %
27	11,8 %		
26	9,0 %		
25	8,2 %		
24	11,3 %		
23	2,7 %		
22	6,0 %		
21	2,3 %		
20	5,7 %		
19	1,9 %		
18	6,9 %		
Celkem	100 %		100 %

* Na základě celkového počtu známek udělených v daném programu v průběhu dvou předcházejících let.

Z tohoto příkladu je patrné, že známka 30 udělená v systému A by měla být přepočtena na známku 1 v systému B. Zámka 2 v systému B bude přepočtena na známky 26-29 (průměr 27) v systému A.

Celkově vzato, **klasifikační tabulka ECTS umožňuje jednoduchou a transparentní interpretaci a převod známek** z jednoho systému do druhého a následné spravedlivé zohlednění úrovně studijních výsledků všech studentů. Při správném používání překlenuje rozdíly mezi klasifikačními systémy a kulturami v evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání i mimo něj.

Abyste mohli **klasifikační tabulka ECTS** používat, měli byste učinit tyto kroky:

1. Určete referenční skupinu, pro niž bude stanoveno rozdělení známek (obvykle magisterský program, ale v některých případech může jít i o širší nebo odlišnou skupinu studentů, například fakultu nebo obor – např. humanitní vědy).
2. Shromážděte všechny známky, které byly referenční skupině uděleny v určitém (nejméně) dvouletém období.
3. Stanovte procentuální rozdělení známek referenční skupiny.
4. Připojte tabulku procentuálního rozdělení pro daný program ke všem výpisům studijních výsledků / dodatkům k diplomům.
5. Pro účely převodu porovnejte procentuální tabulku studijního programu partnerské instituce se svou vlastní tabulkou. Na základě tohoto srovnání můžete převést jednotlivé známky.

Příručka pro uživatele ECTS

První čtyři kroky postupu se týkají všech programů a jsou čistě administrativní. Do kroku 5, může být při stanovování obecných pokynů k převodu známek zapojen akademický pracovník odpovědný za převod kreditů.

Příloha 4 Klíčové dokumenty

Tato příručka obsahuje vzorové formuláře přihlášky pro studenta, studijní smlouvy, pracovního plánu stáže, výpisu studijních výsledků a přehled dodatku k diplomu. Příklady aktualizovaných a vyplněných formulářů a katalogů předmětů jsou k dispozici na internetu na adrese http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

Na této adrese najdete i další užitečné informace, jako například vzor pro přípravu vzdělávacího modulu nebo formulář pro kontrolu pracovní zátěže spojené se vzdělávací složkou.

PROGRAM CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ / ERASMUS – ECTS

FORMULÁŘ PŘIHLÁŠKY STUDENTA

(Fotografie)

ŠKOLNÍ ROK: 20...../20.....

OBOR STUDIA:.....

Přihlášku vyplňte ČERNOU barvou a HŮLKOVÝMI písmeny, aby ji bylo možné snadno kopírovat a faxovat.

VYSÍLAJÍCÍ INSTITUCE: Název a celá adresa:

Oborový koordinátor – jméno, telefon a fax, e-mail:.....

Institucionální koordinátor – jméno, telefon a fax, e-mail:

OSOBNÍ ÚDAJE O STUDENTOVĚ (vyplní student)

Příjmení:..... Křestní jméno(a):.....

Datum narození:.....

Pohlaví: M/Ž Národnost:..... Místo narození:.....

E-mailová adresa:

Bydliště:..... Adresa trvalého pobytu (není-li totožná s adresou
bydliště):.....

Adresa bydliště platí do:

Tel. (včetně mezinárodní předvolby):..... Tel.:

SEZNAM INSTITUCÍ, KTERÉ OBDRŽÍ TUTO PŘIHLÁŠKU (v pořadí preferencí):

Instituce	Země	Období studia		Délka pobytu (v měsících)	Počet očekávaných kreditů ECTS
		Od	Do		
1.					
2.					
3.					

Jméno studenta:.....

Vysílající instituce: Země:

Stručně uveďte důvody, proč si přejete studovat v zahraničí:

.....

.....

JAZYKOVÉ ZNALOSTI Poznámka: Předložte doklad o znalosti jazyka výuky, v němž se vyučuje na přijímající instituci

Mateřský jazyk: Jazyk výuky na domovské instituci (je-li odlišný):

Další jazyky	Moje znalost jazyka je dostatečná pro absolvování přednášek		Potřebuji další přípravu	
	ANO	NE	ANO	NE
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

RELEVANTNÍ PRAXE TÝKAJÍCÍ SE SOUČASNÉHO STUDIA

Praxe / pozice	Firma / organizace	Od-do	Země

PŘEDCHOZÍ A SOUČASNÉ STUDIUM

Diplom/titul, na nějž v současné době studujete:

Počet let vysokoškolského studia před odjezdem do zahraničí:.....

Už jste v minulosti studoval(a) v zahraničí? Ano Ne

Pokud ano, kdy? Na jaké instituci?

Připojený výpis studijních výsledků obsahuje kompletní údaje o předchozím a současném vysokoškolském studiu. Údaje, které nejsou známy v době podání přihlášky, mohou být doplněny později.

Podpis studenta:..... Datum:

PŘIJÍMAJÍCÍ INSTITUCE

Tímto potvrzujeme přijetí přihlášky, navrhované studijní smlouvy a výpisu studijních výsledků uchazeče.

Výše uvedeného studenta na naši instituci dočasně přijímáme
 nepřijímáme

Podpis oborového koordinátora Podpis institucionálního koordinátora

.....

Datum:..... Datum:.....

PROGRAM CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ / ERASMUS – ECTS

STUDIJNÍ SMLOUVA

ŠKOLNÍ ROK: 20...../20..... **OBDOBÍ STUDIA:** od do

OBOR STUDIA:.....

Jméno studenta:.....
E-mailová adresa studenta:.....
Vysílající instituce:..... Země:.....

ÚDAJE O NAVRHOVANÉM PROGRAMU STUDIA V ZAHRANIČÍ / STUDIJNÍ SMLOUVĚ

Přijímající instituce:..... Země:.....
--

(Případný) kód předmětu a strana informační brožury	Název předmětu (dle katalogu předmětů)	Semestr (zimní/letní)	Počet kreditů ECTS

Podpis studenta:..... Datum:.....

VYSÍLAJÍCÍ INSTITUCE

Potvrzujeme, že přijímáme studijní smlouvu.

Podpis oborového koordinátora

Podpis institucionálního koordinátora

.....

.....

Datum:.....

Datum:.....

PŘIJÍMAJÍCÍ INSTITUCE

Potvrzujeme, že přijímáme studijní smlouvu.

Podpis oborového koordinátora

Podpis institucionálního koordinátora

.....

.....

Datum:.....

Datum:.....

Jméno studenta:.....
 Vysílající instituce: Země:

ZMĚNY VE STUDIJNÍ SMLouvĚ (vyplňte POUZE v případě, je-li to vhodné)

Předmět (dle katalogu předmětů)	Název předmětu (dle katalogu předmětů)	Zrušený předmět	Přidaný předmět	Počet kreditů ECTS
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

V případě potřeby pokračujte na samostatném listu papíru.

Podpis studenta:..... Datum:

VYSÍLAJÍCÍ INSTITUCE

Potvrzujeme, že schvalujeme výše uvedené změny původně přijaté studijní smlouvy.

Podpis oborového koordinátora

Podpis institucionálního koordinátora

.....

.....

Datum:.....

Datum:.....

PŘIJÍMAJÍCÍ INSTITUCE

Potvrzujeme, že schvalujeme výše uvedené změny původně přijaté studijní smlouvy.

Podpis oborového koordinátora

Podpis institucionálního koordinátora

.....

.....

Datum:.....

Datum:.....

PROGRAM CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ / ERASMUS – ECTS

PRACOVNÍ PLÁN STÁŽE A ODPOVĚDNOST ZA KVALITU

I. ÚDAJE O STUDENTOVI

Jméno studenta:.....
Obor: Školní rok:
Titul:
Vysílající instituce: Země:

II. ÚDAJE O NAVRHOVANÉM PROGRAMU ODBORNÉ PŘÍPRAVY V ZAHRANIČÍ

Hostitelská organizace:
Plánované datum zahájení a ukončení stáže: od..... do: (..... měsíců)
Znalosti, dovednosti a kompetence k osvojení:.....
Podrobný program období stáže:
Úkol studenta:
Plán sledování a hodnocení:

III. ZÁVAZEK STRAN

Podpisem tohoto dokumentu student, vysílající instituce a hostitelská organizace potvrzují, že se budou řídit zásadami odpovědnosti za kvalitu pro studentské stáže Erasmus, které jsou stanoveny v níže uvedeném dokumentu.

Student.....

Podpis studenta:..... Datum:.....

Vysílající instituce

Potvrzujeme, že schvalujeme tento navrhovaný pracovní plán stáže. Po úspěšném absolvování stáže instituce přizná studentovi xxx kreditů ECTS a zaznamená stáž do dodatku k diplomu.

Podpis koordinátora: Datum:.....

Hostitelská organizace

Potvrzujeme, že schvalujeme tento navrhovaný pracovní plán stáže. Po úspěšném absolvování stáže vydá organizace studentovi osvědčení o absolvování stáže.

Podpis koordinátora: Datum:.....

ODPOVĚDNOST ZA KVALITU pracovních stáží studentů v programu Erasmus

Tento dokument je analogií zásad evropské charty kvality pro mobilitu

VYSÍLAJÍCÍ VYSOKOŠKOLSKÁ INSTITUCE* SE ZAVAZUJE:

Definovat **výsledky učení** z hlediska znalostí, dovedností a kompetencí, které si má student osvojit

Být studentovi nápomocná při **výběru** vhodné hostitelské organizace, délky projektu a obsahu stáže se zřetelem k dosažení těchto výsledků učení

Vybrat studenty na základě jasně definovaných transparentních kritérií a postupů a uzavřít s vybranými studenty **smlouvu o stáži**

Připravit studenty na praktický, profesionální a kulturní život hostitelské země, zejména jazykovou přípravou přizpůsobenou na míru jejich profesním potřebám

Poskytnout studentům **logistickou podporu**, pokud jde o zajištění cesty, víz, ubytování, povolení k pobytu nebo pracovních povolení a sociálního zabezpečení a pojištění

V plném rozsahu uznat studentovi úspěšně dokončené aktivity stanovené v pracovním plánu stáže

Zhodnotit s každým studentem osobní a profesní rozvoj, kterého student dosáhl účastí v programu Erasmus.

VYSÍLAJÍCÍ INSTITUCE* A HOSTITELSKÁ ORGANIZACE SE SPOLEČNĚ ZAVAZUJÍ:

Dojednat a dohodnout pro každého studenta na míru přizpůsobený **pracovní plán stáže** (obsahující program stáže a ustanovení o uznání stáže) a způsob jeho vedení.

Sledovat průběh stáže a v případě potřeby podniknout vhodné kroky.

HOSTITELSKÁ ORGANIZACE SE ZAVAZUJE:

Přidělit studentům **úkoly a povinnosti** (stanovené v pracovním plánu stáže) odpovídající jejich znalostem, dovednostem, kompetencím a cílům pracovní stáže a zajistit, aby bylo k dispozici vhodné vybavení a podpora

Vypracovat na stáž **smlouvu nebo podobný dokument** podle požadavků vnitrostátních právních předpisů

Jmenovat školitele, který bude studentům radit, pomáhat jim se začleněním do hostitelského prostředí a sledovat jejich pokrok

Poskytovat dle potřeby **praktickou podporu**, zkontrolovat pojistné krytí a usnadnit porozumění kultuře hostitelské země.

STUDENT SE ZAVAZUJE:

Dodržovat všechna **ujednání** dohodnutá pro jeho stáž a snažit se, aby stáž byla úspěšná

Dodržovat **pravidla a předpisy** hostitelské organizace, její obvyklou pracovní dobu, pravidla chování a zásady důvěrnosti

Sdělit jakýkoli problém nebo změny týkající se stáže vysílající instituci

Předložit po skončení stáže **zprávu** ve stanoveném formátu a případné požadované podkladové dokumenty.

* V případě, že je vysokoškolská instituce součástí konsorcia, může se na plnění svých závazků podílet s koordinující organizací konsorcia.

ERASMUS CHARTA STUDENTA

Status studenta programu Erasmus se vztahuje na studenty, kteří splňují kvalifikační podmínky programu Erasmus a které domácí vysokoškolská instituce* vybrala k zahraničnímu pobytu v rámci programu Erasmus – buď ke studijnímu pobytu na partnerské vysokoškolské instituci nebo k pracovní stáži v oprávněné partnerské organizaci. V případě studijního pobytu musí mít obě vysokoškolské instituce Erasmus University Charter, jenž uděluje Evropská komise. V případě pracovní stáže musí mít domácí vysokoškolská instituce rozšířený Erasmus University Charter (zahrnující práva a povinnosti vztahující se k pracovním stážím).

Jako student programu Erasmus máte následující práva:

- Vaše domácí a hostitelská vysokoškolská instituce spolu uzavřely bilaterální smlouvu.
- Vaše domácí vysokoškolská instituce a hostitelská vysokoškolská instituce/partnerská organizace s Vámi před odjezdem podepíší studijní smlouvu/pracovní plán stáže. Tyto dokumenty stanoví detaily Vašeho studijního/pracovního plánu v zahraničí včetně požadovaného počtu kreditů.
- Nebudete Vaší hostitelské vysokoškolské instituci během studijního pobytu v rámci programu Erasmus platit žádné poplatky za výuku, registraci, zkoušky ani přístup do laboratoří a knihoven.
- Veškeré řádně splněné povinnosti v souladu se studijní smlouvou/pracovním plánem stáže během studijního pobytu nebo pracovní stáže Erasmus Vám budou domácí vysokoškolskou institucí plně uznány.
- Od hostitelské vysokoškolské instituce/partnerské organizace obdržíte na konci zahraničního pobytu potvrzený *výpis studijních/pracovních výsledků* včetně počtu kreditů a ohodnocení. Pokud není pracovní stáž součástí Vašeho studijního programu, bude o zahraničním pobytu učiněn zápis v *dodatku k diplomu*.
- Pro všechny účely budete hostitelskou vysokoškolskou institucí posuzován stejným způsobem jako domácí studenti.
- Budete mít přístup k Erasmus University Charter a Erasmus Policy Statement Vaší domácí a hostitelské vysokoškolské instituce.
- Stipendium či studentská půjčka poskytnutá Vaším státem zůstane během Vašeho zahraničního pobytu zachována.

Jako student programu Erasmus máte následující povinnosti:

- Budete dodržovat pravidla a povinnosti vyplývající z *finanční dohody* uzavřené mezi Vámi a Vaší domácí vysokoškolskou institucí.
- Zajistíte, aby všechny změny ve studijní smlouvě/pracovním plánu stáže byly písemně odsouhlaseny jak domácí, tak hostitelskou institucí/organizací, a to ihned jakmile nastanou.
- Strávíte v zahraničí celou délku studijního/pracovního pobytu odsouhlasenou hostitelskou institucí/organizací, včetně období zkoušek a dalších forem hodnocení, a budete dodržovat její pravidla a předpisy. Po návratu ze studijního pobytu nebo pracovní stáže napíšete závěrečnou zprávu a případně poskytnete další zpětnou vazbu domácí vysokoškolské instituci, Evropské komisi nebo Národní agentuře.

Pokud máte nějaký problém:

- Jasně problém definujte a ověřte si svá práva a povinnosti.
- Obráťte se na koordinátora programu Erasmus na Vaší domácí fakultě/instituci a případně podejte oficiální žádost nebo stížnost u Vaší domácí vysokoškolské instituce.

Pokud jste stále nespokojen, obraťte se na Vaši Národní agenturu.

* Vysokoškolskou institucí se rozumí všechny typy institucí, které poskytují terciární vzdělávání v souladu s národní legislativou či praxí a které nabízejí kvalifikaci nebo diplomy na této úrovni.

VŠEOBECNÉ SMLUVNÍ PODMÍNKY

Článek 1 – Odpovědnost za škodu

Smluvní strana zproští druhou smluvní stranu odpovědnosti za jakoukoli škodu, kterou utrpí sama nebo její zaměstnanci v důsledku plnění této dohody, nebyla-li tato škoda způsobena závažným a úmyslným pochybením druhé strany nebo jejích zaměstnanců.

Britská národní agentura, Evropská komise ani jejich zaměstnanci nenesou odpovědnost za jakoukoli škodu způsobenou během pracovní stáže, na jejíž náhradu by v rámci této dohody byl uplatněn nárok. Britská národní agentura ani Evropská komise se nezabývají žádnými žádostmi o náhradu škody související s takovými nároky.

Článek 2 – Ukončení dohody

Pokud oprávněný příjemce neplní smluvní závazky a nezjedná nápravu do jednoho měsíce od okamžiku, kdy obdrží doporučeným dopisem upozornění, je instituce oprávněna bez ohledu na následky, které stanoví použitelné právní předpisy, bez jakýchkoli dalších formálních kroků odstoupit od dohody.

Ukončí-li oprávněný příjemce dohodu dříve než dnem stanoveným v dohodě nebo nedodrží-li smluvní podmínky, je povinen vrátit celou částku přiděleného stipendia.

V případě ukončení dohody oprávněným příjemcem z důvodu „vyšší moci“, tj. nepředvídatelné výjimečné situace nebo události, kterou příjemce nemůže ovlivnit a nevznikla jeho pochybením ani nedbalostí, je příjemce způsobilý obdržet stipendium ve výši odpovídající skutečné délce pracovní stáže. Všechny zbývající prostředky je povinen vrátit.

Článek 3 – Ochrana osobních údajů

Všechny osobní údaje uvedené v dohodě jsou zpracovávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů. Tyto údaje jsou zpracovávány výhradně v souvislosti s plněním dohody a následnými opatřeními, a to vysílající institucí, národní agenturou a Evropskou komisí, aniž by byla dotčena možnost předávat údaje orgánům odpovědným v souladu s právními předpisy Společenství za kontroly a audit (Evropský účetní dvůr nebo Evropský úřad pro boj proti podvodům).

Oprávněný příjemce může na písemnou žádost získat přístup ke svým osobním údajům a opravit informace, které jsou nepřesné či neúplné. S dotazy ohledně zpracovávání svých osobních údajů se oprávněný příjemce obrací na vysílající instituci a/nebo na národní agenturu. Stížnost na zpracovávání svých osobních údajů týkající se užívání těchto údajů vysílající institucí nebo národní agenturou může účastník podat u úřadu informačního komisaře, stížnost na zpracovávání svých osobních údajů týkající se užívání těchto údajů Evropskou komisí může účastník podat u evropského inspektora ochrany údajů.

Článek 4 – Kontroly a audity

Za účelem kontroly řádného průběhu pracovní stáže a řádného plnění této dohody se smluvní strany zavazují poskytovat Evropské komisi, britské národní agentuře nebo jinému vnějšímu orgánu, který je pověřen Evropskou komisí nebo národní agenturou, jakékoli podrobné informace, které si vyžádají.

PROGRAM CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ / ERASMUS – ECTS

VÝPIS STUDIJNÍCH VÝSLEDKŮ

ŠKOLNÍ ROK: 20...../20.....

OBOR STUDIA:.....

NÁZEV VYSÍLAJÍCÍ INSTITUCE:

Fakulta / katedra:.....

Oborový koordinátor ECTS:.....

Telefon: Fax:..... E-mail:

JMÉNO STUDENTA: Křestní jméno:

Datum a místo narození: Pohlaví: M / Ž

Datum zápisu: Číslo studenta:

E-mailová adresa:

NÁZEV PŘIJÍMAJÍCÍ INSTITUCE:

Fakulta / katedra:.....

Oborový koordinátor ECTS:.....

Telefon: Fax:..... E-mail:

Kód předmětu (1)*	Název předmětu	Délka kurzu (2)*	Místní známka (3)*	Počet kreditů ECTS (4)*
	pokračování na samostatném listě			Celkem:

* (1)(2)(3)(4) viz vysvětlení na zadní straně

Datum:

Podpis tajemníka / děkana

/ pracovníka sekretariátu: Razítko instituce:

Pozn.: Bez podpisu tajemníka / děkana / pracovníka sekretariátu a oficiálního razítka instituce je tento dokument neplatný.

(1) Kód předmětu: viz katalog předmětů ECTS

(2) Délka kurzu:

Y = 1 školní rok

1S= 1 semestr

2S= 2 semestry

1T=1 čtvrtletí/trimestr

2T= 2 čtvrtletí/trimestry

(3) Klasifikace:

a) Popis klasifikačního systému instituce:

b) Rozdělení známek v daném oboru nebo programu (specifikujte). (Tato část viz příručka pro uživatele ECTS, příloha 3)

(4) Počet kreditů ECTS:

1 školní rok = 60 kreditů

1 semestr = 30 kreditů

1 čtvrtletí/trimestr = 20 kreditů

DODATEK K DIPLOMU

Tento dodatek k diplomu vychází z modelu, který vytvořila Evropská komise, Rada Evropy a UNESCO/CEPES. Jeho účelem je poskytnout dostačující nezávislé informace ke zlepšení mezinárodní „transparentnosti“ a spravedlivého akademického a profesního uznávání kvalifikací (diplomů, titulů, osvědčení atd.). Dodatek je navržen tak, aby popisoval charakter, úroveň, kontext, obsah a statut studií, která vykonával a úspěšně zakončil jedinec uvedený na původní kvalifikaci, ke které je dodatek připojen. Účelem dodatku není poskytnout jakékoliv úsudky o hodnotě, prohlášení o ekvivalenci či návrhy týkající se uznání. Je třeba uvést informace ve všech osmi částech. V případě neuvedení informací je třeba tuto skutečnost zdůvodnit.

1. INFORMACE O DRŽITELI KVALIFIKACE

1.1 Příjmení:

1.2 Rodné jméno (jména):

1.3 Datum narození (*den/měsíc/rok*):

1.4 Identifikační číslo nebo kód studenta (*pokud existuje*):

2. INFORMACE O DRUHU KVALIFIKACE

2.1 Název kvalifikace a (*pokud je užíván*) udělený titul (*v původním jazyce*):

2.2 Hlavní studijní obor (obory) v rámci kvalifikace:

2.3 Název a postavení udělující instituce (*v původním jazyce*):

2.4 Název a postavení instituce (*pokud je jiný, než v bodě 2.3*) zajišťující studium (*v původním jazyce*):

2.5 Jazyk studie nebo jazyky ve kterém je realizována výuka a zkoušky:

3. INFORMACE O ÚROVNI KVALIFIKACE

3.1 Úroveň kvalifikace:

3.2 Standardní délka programu:

3.3 Požadavky pro přístup ke studiu:

4. INFORMACE O OBSAHU A DOSAŽENÝCH VÝSLEDKÁCH

4.1 Typ studia:

4.2 Požadavky v rámci programu:

4.3 Podrobné údaje o programu: (např. studované moduly nebo vzdělávací složky) a jednotlivých dosažených hodnoceníh/známkách/kreditech:

(pokud budou tyto informace uvedeny na úředním výpisu studijních výsledků, měly by zde být použity)

4.4 Klasifikační stupnice a případně údaje o statistickém rozdělení známek:

4.5 Celková klasifikace kvalifikace *(v původním jazyce)*:

5. INFORMACE O FUNKCI KVALIFIKACE

5.1 Přístup k dalšímu studiu:

5.2 Profesní postavení *(pokud je to možné)*:

6. DOPLŇKOVÉ INFORMACE

6.1 Doplnkové informace:

6.2 Další informační zdroje:

7. POTVRZENÍ DODATKU

7.1 Datum:

7.2 Podpis:

7.3 Funkce:

7.4 Oficiální razítko nebo pečeť:

8. INFORMACE O NÁRODNÍM VYSOKOŠKOLSKÉM SYSTÉMU

(Pozn.: Instituce, které zamýšlejí vydávat dodatky k diplomům, by si měly prostudovat pokyny k jejich vyplnění.)

Příloha 5 Přehled národních předpisů upravujících počet hodin výuky za akademický rok

Země	Rozpětí počtu hodin / školní rok	Počet hodin / kredit	Kde vyhlášeno
Rakousko	1 500 h	25 h	Zákon
Belgie (vl)	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Vyhláška (vlámský zákon)
Belgie (fr)	1 440 h	24 h	Vyhláška (zákon francouzského společenství)
Česká republika	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Dobrá praxe, doporučení obsažená v hlavních charakteristikách ECTS
Kypr	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Nový zákon o terciárním vzdělávání (projednáván v roce 2008)
Dánsko	1 650 h	27/28 h	Dopisy ministerstva
Estonsko	1 560 h	26 h	Zákon o vysokých školách
Finsko	1 600 h	27 h	Zákon státní rady
Francie	1 650 h	25/30 h	Doporučení konference rektorů vysokých škol
Německo	1 800 h	30 h	KMK (Kulturministerkonferenz = stálá konference ministrů spolkových zemí). Prvek akreditace
Řecko	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Rozhodnutí ministra
Maďarsko	1 620 / 1 800 h	30 h	Zákon o terciárním vzdělávání a příslušná vládní vyhláška
Island	1 500 / 2 000 h	25/33 h	Počty nejsou nikde stanoveny, ale mezi vysokými školami panuje nepsaná dohoda
Irsko		20/30 h	Doporučené zásady a provozní směrnice vypracované irským národním úřadem pro kvalifikace
Itálie	1 500 h	25 h	Ministerské vyhlášky
Lotyšsko	1 600 h		Zákon
Litva	1 600 h		Zákon a vyhláška
Malta	1 500 h	25 h	Zákon o vzdělávání z roku 2004 a související právní předpisy
Nizozemsko	1 680 h	28 h	Zákon
Portugalsko	1 500 / 1 680 h	25/28 h	Vyhláška 42/2005 ze dne 22. února
Norsko	Rozpětí hodin za školní rok není nikde stanoveno / rozhodnutí vysokých škol	Počet na kredit stanoven hodin není	Zákon
Polsko	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Vyhláška
Rumunsko	1 520 / 1 640 h	25/27 h	Nařízení ministra školství (od roku 1999)

Slovensko	Rozpětí hodin za školní rok není nikde stanoveno	25/30 h	Správná praxe, doporučení obsažená v hlavních charakteristikách ECTS
Slovinsko	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Zákon (2004)
Španělsko	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Královská vyhláška (zákon)
Švédsko	1 600 h	26/27 h	Vyhláška o terciárním vzdělávání (vládní nařízení) stanoví délku školního roku při prezenčním studiu na 40 týdnů
Švýcarsko	1 500 / 1 800 h	25/30 h	Nařízení k provádění Boloňské deklarace vydané konferencí švýcarských vysokých škol (SUC)
Turecko	1 500 / 1 800 h		Zákon
Spojené království	1 200 – 1 800 h	20 h	Národní rámce kvalifikací (a kreditů)

Evropská komise

Příručka pro uživatele ECTS

ISBN: 978-80-87335-21-5

Orig.:

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství

2009 — 60 stran — 18,2 x 25,7 cm

ISBN: 978-92-79-09728-7

doi: 10.2766/88064

NC-30-08-641-EN-C

GŘ pro vzdělávání a kulturu